

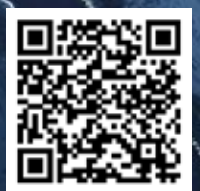

BİLGİ
TEKNOLOJİLERİ
VE İLETİŞİM
KURUMU

ULUSLARARASI ELEKTRONİK HABERLEŞME VE POSTA SEKTÖRLERİNDE GELİŞMELER BÜLTENİ

HAZİRAN 2025

SEKTÖREL ARAŞTIRMA VE STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI

İçindekiler

YÖNETİCİ ÖZETİ	4
1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER	11
AVRUPA KITASI	11
AVUSTURYA	11
BELÇİKA	13
ÇEKYA	15
FRANSA	16
HOLLANDA	18
İNGİLTERE	21
İRLANDA	23
İSPANYA	25
İSVEÇ	28
İSVİÇRE	32
İTALYA	34
POLONYA	42
PORTEKİZ	46
AMERİKA KITASI	49
ABD	49
ARJANTİN	56
KANADA	57
ASYA KITASI	60
AZERBAYCAN CUMHURİYETİ	60
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	62
ENDONEZYA	67
FİLİPİNLER	69
HİNDİSTAN	71
JAPONYA	73
KUVEYT	75
MALEZYA	78
TAYLAND	80
AFRİKA KITASI	83
GÜNEY AFRİKA	83
KENYA	85
MISIR	87

OKYANUSYA	89
AVUSTRAL YA	89
YENİ ZELANDA	91
2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER.....	93
AB SAYISAL TEK PAZARI	93
ENISA.....	97
ETSI	99
GSMA.....	101
ITU.....	103
UPU.....	105

ÖNSÖZ

Teknolojik gelişmeler, günümüzde ekonomik büyümeden toplumsal kalkınmaya kadar her alanda belirleyici bir güç haline gelmiştir. Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT), yalnızca bireylerin ve kurumların hayatını kolaylaştırmakla kalmamakta, aynı zamanda küresel ölçekte sürdürülebilir kalkınmanın temel taşlarını oluşturmaktadır. Elektronik haberleşme ve posta sektörü de bu dönüşüm sürecinde kritik bir rol üstlenerek, bilgi akışını hızlandırmakta ve ülkeler arasındaki etkileşimi güçlendirmektedir.

Hızla değişen teknoloji dünyasında ayakta kalmak ve rekabet gücümüzü artırmak için yeni teknolojilere hızla uyum sağlamalı, etkili düzenleyici çerçeveler oluşturmalıyız. Uluslararası işbirlikleri ve teknoloji transferi gibi fırsatları değerlendirerek küresel ekonomide daha güçlü bir konum elde etmek hepimiz için önemli bir hedeftir.

Bizler, teknolojiyi yalnızca bir araç olarak değil, ekonomik büyümenin, toplumsal refahın ve uluslararası rekabetçiliğin temel unsuru olarak görüyoruz. Bu doğrultuda, inovasyonu teşvik eden, stratejik adımlar atan ve güçlü bir teknoloji ekosistemi oluşturan politikalar geliştirmeye devam edeceğiz.

Bu kapsamda, uluslararası kuruluşlar ile öncü ülkelerin elektronik haberleşme ve posta sektörlerindeki gelişmelerini ve düzenlemelerini içeren “Uluslararası Elektronik Haberleşme ve Posta Sektörlerinde Gelişmeler Bülteni” her ay hazırlanarak BTK internet sayfasında kamuoyuyla paylaşılmaktadır. Bu bültenin, sektördeki paydaşlarımıza ve tüm ilgililere faydalı olmasını temenni ediyorum.

Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU
Kurul Başkanı

YÖNETİCİ ÖZETİ

2025 yılı Haziran ayı bülteninde;

- Avrupa kıtasından; Avusturya, Belçika, Çekya, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İspanya, İsveç, İsviçre, İtalya, Polonya ve Portekiz,
- Amerika kıtasından; ABD, Arjantin ve Kanada,
- Asya kıtasından; Azerbaycan, Çin, Endonezya, Filipinler, Hindistan, Japonya, Kuveyt, Malezya ve Tayland,
- Afrika Kıtasından; Güney Afrika, Kenya ve Mısır ile
- Okyanusya kıtasından; Avustralya ve Yeni Zelanda ülkelerindeki gelişmeler incelenmiştir.
- Uluslararası kuruluşlardan ise; AB Sayısal Tek Pazarı, ENISA (Avrupa Birliği Siber Güvenlik Ajansı, European Union Agency for Cybersecurity), ETSI (Avrupa Telekomünikasyon Standartlar Enstitüsü, European Telecommunications Standards Institute), GSMA (GSM Association), ITU (Dünya Telekomünikasyon Birliği, International Telecommunication Union) ve UPU (Dünya Posta Birliği, Universal Postal Union) tarafından hazırlanan raporlara ve gelişmelere yer verilmiştir.

Bu bültenin hazırlanmasında; Cullen International'ın "Country Updates", "Telecommunications Flashes" bölümleri, ilgili ülkelerin düzenleyici kurumlarının ve uluslararası kuruluşların/birliklerin internet sayfaları ve BT sektörüne yönelik haberler yapan uluslararası haber sitelerinden faydalanılmıştır. Bu kapsamda, 2025 yılı Haziran ayı Uluslararası Elektronik Haberleşme ve Posta Sektörlerinde Gelişmeler Bülteninde yer alan hususlar aşağıda özetlenmektedir:

- Avusturya Yayın ve Telekomünikasyon Düzenleme Kurumuna Mayıs ayında, www.rufnummernmissbrauch.at platformu üzerinden 1000'den fazla sahte SMS mesajı şikayeti gelmiştir.
- Belçika'daki görsel ve işitsel medya hizmetlerinin özellikleri ve fiyatlarının Fransa ve Hollanda'da sunulanlarla karşılaştırılması üzerine çalışma yapılmıştır.
- Belçika'da ağ tarafsızlığının izlenmesine ilişkin 1 Mayıs 2024 ile 30 Nisan 2025 tarihlerini kapsayan bir rapor yayımlanmıştır.
- Çekya'da Gigabit Altyapı Yasası'nın (GIA) uygulanmasına ilişkin iki taslak kılavuz hakkında BEREC kamuoyu istişaresi devam etmektedir.
- Fransa'da Eylül 2025'ten itibaren, vatandaşların özel mülklerinde yapılması gereken çalışmalar nedeniyle FTTH ağına bağlanmakta güçlük çeken haneler için imkanlar ölçüsünde mali yardım sağlanacaktır.
- Fransa Elektronik Haberleşme Düzenleyici Kurumu ARCEP, Orange'a 47.800 binayı Ekim 2025 sonuna kadar talep üzerine FTTH'ye bağlanabilir hale getirmesi için resmi bir bildirimde bulunmuştur.
- Hollanda Tüketici ve Pazarlar Kurumu (ACM) tarafından yayımlanan "Posta Piyasasında Geçiş Süreci – Posta Piyasasına İlişkin Bir Vizyon İçin Yapı Taşları" başlıklı araştırma, mevcut yapısıyla Hollanda posta hizmetlerinin gelecekte yapısal olarak zarar edeceğini ortaya koymaktadır.
- İngiliz Düzenleyici Kurumu OFCOM, kurum olarak kendilerinin de spektrum planlama, yayın içeriklerinin tercümesi ve sualnamelere gelen cevapların incelenmesi gibi pek çok alanda yapay zekadan (YZ) yararlandıklarını ancak bu konudaki olası zararlar konusunda da toplumu uyarmak istediklerini belirtmiştir.
- İngiliz Düzenleyici Kurumu OFCOM, yedi tanesi çocukların cinsel istismarına yönelik görüntü paylaşımı ve birer tane de illegal içerik ve cinsel içerikli sitelerde yaş kontrolü konularında olmak üzere toplamda dokuz platform hakkında inceleme başlattığını duyurmuştur.
- İrlanda İletişim Düzenleme Komisyonu ComReg Elektronik İletişim pazarına ilişkin 1 Ocak - 31 Mart 2025 dönemini içeren Üç Aylık Veri Raporunu yayımlamıştır.

- İspanya’da Mart ayı itibarıyla 61,6 milyon aktif mobil hat abonesi bulunmaktayken, penetrasyon oranı 100 kişi başına 125,6 hat ile bir yıl öncesine göre 3,1 puan daha yüksek olmuştur.
- İspanya’da haneler sabit ve mobil telefon, sabit ve mobil genişbant ve ilave ödemeli TV’den oluşan beşli paketlere 2023 sonuna kıyasla 2,4 Avro daha az ödemiştir.
- İsveç’te “Bazı Ürün ve Hizmetlerin Erişilebilirliği Hakkında Kanun”un yürürlüğe girmesiyle birlikte, İsveç Posta ve Telekomünikasyon Kurumu (PTS) iki yeni e-hizmeti kamuoyunun kullanımına sunmuştur.
- İsveç Posta ve Telekomünikasyon Kurumu (PTS), telefon numaralarının başka işletmecilere kiralanmasının yasal olmadığını ve bu uygulamanın suçla mücadeleyi zorlaştırdığını belirtmiştir.
- İsveç Posta ve Telekomünikasyon Kurumu (PTS), kargo teslimat dolaplarının herkes tarafından kullanılabilir olması için erişilebilirlik ve kullanılabilirlik standartlarına dikkat edilmesi gerektiğini vurgulamıştır.
- İsviçreli Telekomünikasyon Sağlayıcısı Rii Seez Net, ülke genelindeki şebeke işletmecilerine yönelik yeni bir IPTV çözümünü toptan satış ürünü olarak sunarak hizmet portföyünü genişletmiştir.
- İsviçre Postası, Almanca bilgisi sınırlı olan kişilerin hizmetlere erişimini iyileştirmek için Zürih’teki beş şubede yenilikçi bir projeyi test etmektedir.
- İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM), 19 Mayıs 2025 tarihinde ticari tekliflerin şeffaflığını artırmak ve sahtecilikle mücadele etmek için yeni kurallar yayınlamıştır.
- Altı yıl süren soruşturmanın ardından, İdare Mahkemesi (TAR Lazio), İtalya yerleşik işletmecisi olan TIM üzerinde Vivendi’nin etkili kontrolünü hükümete bildirme yükümlülüğünü ihlal etmesi nedeniyle TIM’e verilen 74,3 milyon avroluk para cezasını onaylamıştır.
- İtalya Rekabeti ve Tüketiciyi Koruma Kurumu (AGCM), yedi çağrı merkezi şirketinin iddia edilen haksız pazarlama uygulamaları hakkında bir soruşturma başlatmıştır.
- İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM), 114/24/CONS sayılı kararda belirtilen düzenleyici gerekliliklere uygun olarak TIM’in 2055 bakır santralının daha devre dışı bırakılmasını onaylamıştır.

- Polonya'da erişilebilirliğe dair yeni bir yasal düzenleme, 28 Haziran 2025 Cumartesi günü itibarıyla yürürlüğe girmiştir.
- Polonya'da, 2024 Temmuz ayında yürürlüğe giren Elektronik İletişim Kanunu çerçevesinde; telekomünikasyon hizmeti sunan işletmelerin ve belediyelerin, kayıt verilerini güncelleme yükümlülüğü bulunmaktadır.
- Portekiz Dijital Hizmetler Koordinatörü ANACOM, 2025 yılının ilk çeyreğinde dijital hizmet sağlayıcıları hakkında toplam 27 şikâyet aldığını bildirmiştir.
- Amerika Birleşik Devletleri Federal İletişim Komisyonu (FCC), görevine devam etmesini sağlayacak kadar az sayıda komisyon üyesiyle dahi olsa deregülasyon hamlesine başlamıştır.
- Amerikalı T-Mobile US, fiber genişbant hizmetini Haziran ayı itibarıyla resmi olarak piyasaya sürecektir olup, kapsadığı yarım milyon eve önemli bir fiyat sabitleme de dahil olmak üzere çeşitli cazip fırsatlar sunacaktır.
- ABD Posta Hizmetleri (USPS), ülke genelindeki müşterilere daha iyi hizmet verme çabalarının bir parçası olarak, hizmet standardı iyileştirmelerinin bir sonraki aşamasını 1 Temmuz'da uygulamaya koymuştur.
- Arjantin Ulusal İletişim Ajansı (ENACOM), Ericsson ile teknolojik geliştirmeler üzerine bir çalıştay düzenlemiştir.
- Kanada'da Bell şirketi, Ontario Yüksek Mahkemesi'ne yapmış olduğu bir başvuru ile Telus'u kapıdan kapıya satış yapan elemanlarına lisanssız bir IPTV uygulamasını pazarlamaları ve müşterileri Telus internet hizmetlerine geçmeye ikna etmeleri için eğitim vermekle suçlamıştır.
- Kanada Postası ve Kanada Posta Müdürleri ve Yardımcıları Derneği (CPAA), 18 aylık müzakerelerin ardından yeni bir toplu iş sözleşmesine imzalar atmıştır.
- Azerbaycan-Avusturya Ekonomik, Tarımsal, Endüstriyel, Teknik ve Teknolojik İşbirliği Ortak Komisyonu'nun 11. oturumu Viyana'da düzenlenmiştir.
- Çin Sanayi ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı'na göre, 5G'den 6G'ye geçişte kilit rol oynayan 5G-advanced (5G-A) teknolojisi ülkede 300'den fazla şehirde konuşlandırılmış durumdadır.

- Çinli şirketler, ülkenin yeni nesil dijital altyapıdaki liderliğini sağlamlaştırmak için, 5G'den 6G'ye yeni özelliklerle köprü kurmada kilit rol oynayan 5G-advanced ve insansı robotlardan akıllı bağlantılı araçlara kadar en ileri uygulamaları güçlendirmek için yapay zekâ teknolojilerinin benimsenmesini hızlandırmaktadır.
- Endonezya'da hükümet, özellikle fiber optik şebekelerin bulunmadığı bölgeler, okullar, sağlık ocakları ve köy muhtarlıkları gibi bölgelerde 100 Mbps'ye kadar sabit internet erişimi sağlanmasına yönelik program çerçevesinde, hücreli mobil işletmecilerle görüş alışverişinde bulunmuştur.
- Filipinler'deki mobil hizmetler gelirinin 2024'te 4 milyar ABD Dolarından 2029'da 5 milyar ABD Dolarının üzerine çıkması beklenmektedir.
- Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu TRAI, Hindistan Merkez Bankası (RBI) ile koordinasyon halinde belirli bankaları içeren Dijital Onay Yönetimi için bir Pilot Proje başlatmış ve 13 Haziran 2025'te tüm Telekom Hizmet Sağlayıcılarına bu çerçeveyi bankalarla işbirliği içinde pilot olarak uygulamalarını zorunlu kılan bir Yönerge yayımlamıştır.
- Japonya İçişleri ve Haberleşme Bakanı, Japonya'nın BİT ve Posta Hizmetlerinin Yurtdışı Gelişimi Fonu Kurulu'sunun Endonezya'daki Bina içi Taşıyıcı-bağımsız Barındırma Projesini (Indoor Carrier-neutral Hosting Project) geliştirmek için sunduğu başvuruyu onaylamıştır.
- Kuveyt'te hükümetin önemli bakanları yakın zamanda, Ulusal Yapay Zeka Stratejisi (2025-2028) kapsamında altyapı, sağlık, enerji ve eğitimde verimliliği artırmak için yapay zeka ve veri analitiğini kamu hizmetlerine entegre etmek üzere Google Cloud yöneticileriyle bir araya gelmiştir.
- Kuveyt Bilgi Teknolojileri ve İletişim Düzenleme Kurumu CITRA, lisanslı telekomünikasyon işletmecileri adına hizmet sunan önemli araçlar olan mobil ve sanal telekomünikasyon hizmeti bayilerini yönetmeyi amaçlayan taslak düzenlemeleri açıklamıştır.
- Finansal analistler, Malezya'nın telekomünikasyon sektörünün son dönemdeki hisse senedi fiyatlarında yaşadığı düşüşe rağmen dayanıklılığını korumasının beklendiğini ifade etmektedir.

- Malezya Ticaret Bakanlığı, ülkedeki bir Çin’li şirketin Büyük Dil Modelleri eğitimi için Nvidia ve yapay zeka çipleriyle donatılmış sunucuların kullanıldığına dair medya raporlarını doğruladığını duyurmuştur.
- Tayland Ulusal Yayın ve Telekomünikasyon Komisyonu NBTC’nin, siber dolandırıcılarla mücadele amacıyla Tayland telekomünikasyon servis sağlayıcılarına Kamboçya’ya olan tüm internet bağlantılarını kesmeleri talimatını verdiği bildirilmiştir.
- Tayland Ulusal Yayın ve Telekomünikasyon Komisyonu tarafından, dört frekans bandında (850 MHz, 1500 MHz, 2100 MHz ve 2300 MHz) spektrum ihalesi düzenlenmiş olup açık artırmada yalnızca iki telekom işletmecisi AIS ve True Corporation teklif vermeye hak kazanmıştır.
- IHS Holding Limited grubunun bir parçası olan IHS Güney Afrika, Project Isizwe işbirliğiyle Durban’daki KwaMashu bölgesinde kamuya açık ücretsiz Wi-Fi hizmetini başlatmıştır.
- Kenya’da uydu veri abonelerinin sayısı Aralık 2024’te 19.403 iken, bu sayı Mart 2025 sonunda 17.475’e gerilemiştir.
- Mısır Ulusal Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu NTRA, Vodafone Mısır, Orange Mısır, e& Mısır ve Telecom Mısır olmak üzere dört büyük işletmecinin, 2019’dan itibaren spektrum ve lisanslara toplam 2,7 milyar ABD Doları yatırım yaptıktan sonra 5G hizmetlerini sunmaya başlayacağını duyurmuştur.
- PCCW Global, Sparkle, Telecom Egypt ve Zain Omantel International (ZOI), Asya-Afrika-Avrupa-2 (AAE-2) denizaltı kablo sistemi kurmak için bir ortaklık kurduklarını açıklamıştır.
- Avustralya İletişim ve Medya Kurumu ACMA, önümüzdeki 12 ay boyunca aile içi şiddete maruz kalan telekom tüketicilerine yönelik koruma önlemlerine odaklanacaktır.
- Yeni Zelanda’nın önde gelen telekom operatörlerinden Spark, 3G şebekesini 31 Mart 2026 tarihinde kapatacağını ve tüm 3G kulelerini 4G ve 5G teknolojisine yükselteceğini duyurmuştur.
- Avrupa Komisyonu, Avrupa Birliği’nin dijital alandaki dış eylemleri için ortak bir vizyon ortaya koymuştur.

- Avrupa Komisyonu, Avrupa Birliği'ndeki kolluk kuvvetlerinin verilere etkili ve yasal erişimini sağlamak üzere izlenecek yolu ortaya koyan bir yol haritası sunmuştur.
- ENISA, NIS2 Uygulama Tüzüğü (AB 2024/2690) kapsamında kritik dijital altyapılar ve yönetilen hizmet sağlayıcıları için teknik ve metodolojik siber risk yönetimi önlemlerine ilişkin Teknik Uygulama Kılavuzu (v1.0) yayımlamıştır.
- ENISA destekli Whalebone liderliğinde 10 tane AB ülkesinden paydaşlarla geliştirilen DNS4EU projesi hayata geçirilmiştir.
- ETSI, gelişmiş ağ otomasyonu ve optimizasyonu sağlamak üzere TeraFlowSDN Sürüm 5'in piyasaya sürüldüğünü duyurmuştur.
- ETSI ve IQC (Institute for Quantum Computing), 2025 Kuantum Güvenli Kriptografi Konferansı'nı Madrid'te düzenlemiştir.
- ETSI, Avrupa Komisyonu'nun Siber Dayanıklılık Yasasının (Cyber Resilience Act) hazırlanmasına yardımcı olacak teknik standartları geliştirme sürecine katkı sağladığını açıklamıştır.
- GSMA tarafından düzenlenen MWC25 Şanghay etkinliğinde, 5G Inside, AI+, Bağlantılı Endüstriler ve Bağlantılı Etkinleştiriciler konuları ele alınmış, insansı robotlar, kentsel robo-taksiler, yapay zekâ destekli cihazlar, uydu iletişimi, elektrikli araçlar ve 128 ülke ile bölgeden gelen 45.000 katılımcı yer almıştır.
- Uluslararası Telekomünikasyon Birliği ITU ve Dünya Karşılaştırma İttifakı (WBA) tarafından hazırlanan "Greening Digital Companies 2025" raporuna göre, teknoloji sektörünün karbon emisyonu yapay zeka ve veri altyapısındaki hızlı gelişmelerle son yıllarda artmaya devam etmiştir.
- 28. Dünya Posta Kongresi Eylül ayında Dubai'de düzenlenecektir.
- UPU inovasyon yarışmasında posta sektörünün dijital ve sürdürülebilir geleceği için çözümler geliştirilmiştir.
- Teslimat hizmetlerini güvenilir ve verimli tutmak için UPU Danışma Komitesi üyesi Escher Group ile Finlandiya'nın ulusal posta işletmecisi Posti işbirliği yaparak optik karakter tanıma (OCR) ve otomasyon süreçlerini geliştirmiştir.

1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER

AVRUPA KITASI

AVUSTURYA

Nüfusu:	9.142.465
Yüzölçümü:	83.879 km ²
Kişi Başına Gelir:	50,277 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Avusturya Yayın ve Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (RTR)
Mobil Şebeke Abonesi:	13.070.000
Sabit Şebeke Abonesi:	3.800.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	94.2

Sahte SMS Mesajlarındaki Artış

Avusturya Yayın ve Telekomünikasyon Düzenleme kurumuna Mayıs ayında, www.rufnummernmissbrauch.at platformu üzerinden 1000'den fazla sahte SMS mesajı şikayeti gelmiştir. RTR Telekomünikasyon ve Posta Hizmetleri Bölümü Genel Müdürü Dr. Klaus M. Steinmaurer yaptığı açıklamada; “Mayıs ayındaki tüm şikayetlerin dörtte üçü 'aile' kategorisiyle ilgiliydi, bunu önemli ölçüde yetkilileri veya bankaları içeren sahte SMS mesajları hakkındaki şikayetler takip etti. Sahteciliğin amacı başlangıçta kişisel verileri ve nihayetinde parayı elde etmektir.” demiştir. Dolandırıcılar, ebeveyn-çocuk ya da büyükbaba-torun ilişkilerini kullanarak, acil durum senaryolarıyla duygusal manipülasyon yapmaktadır. Özellikle mesajın çocuktan geldiği sanıldığında, bireyler hızlıca harekete geçmeye yatkın hale gelmektedir. Uzmanlar, bu tür mesajların dikkatle okunmasını, içeriğin mantık süzgecinden geçirilmesini ve şüphe durumunda resmi kanallardan doğrulama yapılmasını önermektedir. Görüntülenen gönderici kimliğine asla güvenilmemesi gerektiği, zira sahte bir mesaj, bankalardan veya

sağlık sigortası sağlayıcılarından gelen meşru SMS mesajlarının yanında görüntülenebilmektedir.¹

¹13.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.rtr.at/TKP/presse/-pressemitteilungen/presseinformationen_2025/pinfo13062025tkp.de.html adresinden ulaşılabilir.

BELÇİKA

Nüfusu:	11.720.763
Yüzölçümü:	30,528 km ²
Kişi Başına Gelir:	44.283.21 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Belçika Telekomünikasyon ve Posta Hizmetleri Enstitüsü-BIPT
Mobil Şebeke Abonesi:	11.380.000
Sabit Şebeke Abonesi:	3.950.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	94.3

1. Belçika’da Görsel-İşitsel Medyanın Özellikleri ve Fiyatları Üzerine Bir Çalışma ve Fransa ile Hollanda’daki Tekliflerle Karşılaştırma

Belçika’daki görsel-işitsel medya hizmetlerinin özellikleri ve fiyatları ile Fransa ve Hollanda’daki tekliflerle karşılaştırılması üzerine çalışma yapılmıştır. Çalışmada aşağıdaki konular ele alınmıştır:²

- Belçika’daki görsel-işitsel medya hizmetleri, dört ana kategoriye ayrılmıştır: geleneksel televizyon, isteğe bağlı paketler, dijital yayın (streaming) platformları ve spor kanalları. Her kategori için başlıca teklifler, özellikleri ve fiyatlarıyla birlikte listelenmiştir.
- Ayrıca, bu kategorilerden birden fazlasını içeren ve genellikle indirimli fiyatlarla sunulan eğlence paketleri de incelenmiştir.
- Belçika’daki her teklifin fiyatı, ulusal düzeyde karşılaştırılarak en ucuz ve en pahalı seçenekler belirlenmiştir. Eğlence paketlerinin avantajlı olup

² 04.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.bipt.be/operators/publication/study-on-the-characteristics-and-prices-of-audiovisual-media-in-belgium-and-a-comparison-with-offers-in-france-and-the-netherlands> ulaşılabilmektedir.

olmadığı değerlendirilmiştir. Bu sayede, tüketicilerin tasarruf etme imkânları hakkında bilgi edinmeleri amaçlanmıştır.

- Fransa ve Hollanda'daki teklifler de fiyat ve özellik açısından analiz edilmiştir. Streaming platformlarında genellikle aynı sağlayıcılar hizmet verdiği için bu alanda doğrudan bir karşılaştırma yapılabilmiştir. Ancak diğer kategorilerde, ülkeler arasındaki içerik ve hizmet farkları nedeniyle karşılaştırma daha sınırlı olmuştur.

2. Belçika'da Ağ Tarafsızlığının İzlenmesine İlişkin Rapor

Belçika'da ağ tarafsızlığının izlenmesine ilişkin 1 Mayıs 2024 ila 30 Nisan 2025 tarihlerini kapsayan raporyayınlanmıştır. Dokuzuncu yıllık raporda Belçika Posta Hizmetleri ve Telekomünikasyon Kurumu (BIPT), 1 Mayıs 2024 ila 30 Nisan 2025 tarihleri arasında ağ tarafsızlığı alanında yürüttüğü tüm faaliyetleri açıklamaktadır³.

Genel olarak BIPT, Belçika'da açık internet erişimi açısından şu ana kadar ciddi bir sıkıntı olmadığını değerlendirmektedir. Ağda hizmet veya uygulamaların kabul edilemez şekilde engellenmesine ilişkin herhangi bir vakaya rastlanmamıştır. 1 Kasım 2024 itibarıyla, son kullanıcılar kendi modemlerini kullanabilmektedir.

³17.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.bipt.be/operators/publication/communication-regarding-the-monitoring-of-net-neutrality-in-belgium-period-from-1-may-2024-to-30-april-2025> ulaşılabilir.

ÇEKYA

Nüfusu:	10.763.853
Yüzölçümü:	78.871 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	41.228 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Çekya Telekomünikasyon Ofisi (CTO)
Mobil Şebeke Abonesi:	13.101.360
Sabit Şebeke Abonesi:	1.494.175
İnternet Kullanım Oranı(%):	87

GIA'nın Uygulanmasına İlişkin Kılavuz İlkeler Hakkında Kamu İstişaresi

Çekya'da Gigabit Altyapı Yasası'nın (GIA) uygulanmasına ilişkin iki taslak kılavuz hakkında BEREC kamuoyu istişaresi devam etmektedir. BEREC, kılavuzların 12 Kasım 2025'e kadar yayımlamasını beklemektedir⁴.

Mevcut fiziksel altyapının paylaşımını teşvik ederek ve yeni fiziksel altyapının daha verimli dağıtımını kolaylaştırarak çok yüksek kapasiteli ağların dağıtımını kolaylaştırmayı teşvik eden Gigabit Altyapı Yasası'nın (GIA) 12 Kasım 2025 tarihinde yürürlüğe girmesi beklenmektedir. Gigabit elektronik iletişim ağlarının dağıtım maliyetini azaltmaya yönelik tedbirlere ilişkin 29 Nisan 2024 tarihli ve 2024/1309 sayılı AB Tüzüğü, 2015/2120 sayılı Tüzüğü değiştirmekte ve Gigabit Altyapı Yasası da 2014/61/AB sayılı Direktifi yürürlükten kaldırmaktadır. Bahse konu yasa, Çek Cumhuriyeti'nde yüksek hızlı elektronik iletişim ağlarının dağıtım maliyetlerini azaltmaya yönelik tedbirler ve bazı ilgili yasalarda yapılan değişiklikler hakkındaki mevcut Avrupa direktifinin yerini alacaktır.

⁴ 27.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://ctu.gov.cz/en/monitoring-report-062025%3A-vlastimil-turza-becomes-new-ctu-council-member-european-roaming-and-its> adresinden ulaşılabilir.

FRANSA

Nüfusu:	67.422.241
Yüzölçümü:	543.940 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	49.492 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	ARCEP
Mobil Şebeke Abonesi:	72.751.000
Sabit Şebeke Abonesi:	37.759.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	86,10

1. Fransa, FTTH Şebeke Bağlantı Maliyetleri için Hanelere Mali Yardım Sunacak

Fransa'da Eylül 2025'ten itibaren, kişilerin özel mülklerinde yapılması gereken çalışmalar nedeniyle FTTH ağına bağlanmakta güçlük çeken haneler için imkanlar ölçüsünde mali yardım sağlanacaktır. Bu yardım, ön maliyetleri karşılayacak olup, gerekli çalışmaların kullanıcılar tarafından peşin ödeme yapılmadan devam etmesine olanak sağlayacaktır.

Bu deneysel program, bakır şebekenin kapatılmasının yakın olduğu öncelikli bölgelerdeki haneleri hedefleyecektir.

Fransız hükümeti 2025 yılında bu program için 16 milyon Avro harcamayı planlamaktadır. Ülke çapında tahminen 1,4 ila 1,8 milyon bina bu tür bağlantı sorunlarıyla karşı karşıyadır. Bu binaların yaklaşık yarısı için, özel mülk üzerinde yapılması gereken çalışmaların maliyetinin 200 €'dan az olduğu tahmin edilmektedir. Tesislerin yalnızca %2 ila 3'ü daha pahalı inşaat mühendisliği çalışmaları gerektirecektir.⁵

⁵ 06.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.cullen-international.com/client/site/documents/B5TEEU20250006_16f93a88-2043-4823-b7d9-de765afdbdb5 adresinden ulaşılabilmektedir.

2. ARCEP, Orange'a Yaklaşık 50.000 Binayı FTTH'ye Bağlama Talimatı Verdi

Elektronik Haberleşme Düzenleyici Kurumu ARCEP, Orange'a 47.800 binayı Ekim 2025 sonuna kadar talep üzerine FTTH'ye bağlanabilir hale getirmesi için resmi bir bildirimde bulunmuştur.

ARCEP, FTTH şebekesini yaklaşık 3000 orta nüfuslu belediyeye kurmayı taahhüt eden Orange'ın, bu binaları ticari bir işletmecinin talebi üzerine altı ay içinde bağlanabilir hale getirme taahhüdünü yerine getirmediğini değerlendirmiştir.

Bu taahhüt ve diğerleri, hükümetin 2025 yılı sonuna kadar %100 FTTH kapsamına ulaşma hedefini (France Très Haut Débit planı) yakalayamayabileceği orta ve yoğun nüfuslu bölgelerde FTTH kapsamını artırmak amacıyla Orange tarafından Ocak 2024'te Fransız hükümetine önerilmiştir. Orange'ın taahhütleri Mart 2024'te yasal olarak bağlayıcı hale gelmiştir ve yaptırımlara tabi olabilmektedir.

ARCEP, 2023 yılında bu belediyelerde FTTH kapsama taahhütlerini yerine getirmediği için Orange'a 26 milyon Euro ceza kesmişti.⁶

⁶ 06.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.cullen-international.com/-client/site/documents/B5TEEU20250006_48d5bdca-96ed-4a38-8097-6cf58caa66bf adresinden ulaşılabilir.

HOLLANDA

Nüfusu:	17.000.000
Yüzölçümü:	41.543 km ²
Kişi Başına Gelir:	52,367 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Piyasa ve Tüketici Kurumu (ACM)
Mobil Şebeke Abonesi:	17.010.000
Sabit Şebeke Abonesi:	7.500.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	99

ACM: Tüm Posta Hizmetlerinin Güvenilirliği Artırılmalı

Hollanda Tüketici ve Pazarlar Kurumu (ACM) tarafından yayımlanan “*Posta Piyasasında Geçiş Süreci – Posta Piyasasına İlişkin Bir Vizyon İçin Yapı Taşları*” başlıklı araştırma, mevcut yapısıyla Hollanda posta hizmetlerinin gelecekte yapısal olarak zarar edeceğini ortaya koymaktadır. Posta hizmetlerinin sürdürülebilir şekilde erişilebilir kalabilmesi için belirli kısıtlamalara gidilmesi kaçınılmaz görünmektedir. Bu kapsamda, teslimat hızlarının düşürülmesi ile birlikte, tüm posta türlerinde zamanında teslimatın güvence altına alınmasına yönelik önlemlerin artırılması öngörülmektedir. ACM’ye göre, bu yaklaşım toplumun öncelikleri açısından en fazla karşılık bulan dengeyi temsil etmektedir.

Bu çalışma, Hollanda Ekonomik İşler Bakanlığı tarafından görevlendirilmiş olup, posta hizmetlerine yönelik siyasi karar alma süreçlerine girdi sağlamayı amaçlamaktadır. ACM, çalışmada gönderici ve alıcıların ihtiyaçlarını, maliyet ve kalite boyutlarını, ayrıca pazar eğilimleri ile gelişmelerini incelemiştir.

ACM Yönetim Kurulu Üyesi Manon Leijten konuyla ilgili şu açıklamada bulunmuştur: “*Hollanda posta hizmetlerinin geleceğe uygun hale getirilmesi gerekiyorsa, bazı alanlarda taviz verilmesi gerekecektir. Araştırmamız, hem bireysel tüketiciler hem de kurumsal kullanıcılar açısından en önemli önceliğin güvenilirlik olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, teslimat süresi ya da fiyatlar gibi diğer alanlarda değişikliğe gitmek daha mantıklı bir tercih olacaktır. Nihai*

karar ise yasa koyuculara aittir. Bu çalışmayla, bu kararlara temel oluşturacak yapı taşlarını sunmaktayız.”

Gönderilen tüm postaların yaklaşık %15'i, Evrensel Hizmet Yükümlülüğü (EHY) kapsamına girmektedir. PostNL, bu yükümlülük kapsamında görevli operatör olarak belirlenmiştir. Ancak yalnızca EHY kapsamındaki gönderiler teslimat süresi, güvenilirlik ve fiyat açısından yasal koruma altındadır. Gönderici ve alıcılar, posta gönderilerinin zamanında ulaşmasının kendileri için birincil öncelik olduğunu belirtmektedir. Ancak, belirlenen %95 güvenilirlik hedefi yıllardır sağlanamamaktadır.

Resmi kurumlarından gelen mektuplar da dahil olmak üzere, iş dünyasına ait posta gönderileri, yasal güvence altında bulunmamakla birlikte, alıcılar bu gönderilerin de zamanında ulaşmasını önemli görmektedir. Ulusal Ombudsman da yakın zamanda devlet kurumlarından gelen mektupların gecikmesi nedeniyle vatandaşların sıkça sorun yaşadığını belirtmiştir. Bu kapsamda ACM, tüm posta türlerine yönelik genel güvenilirlik kriterlerinin Posta Yasası'na dâhil edilmesini bir seçenek olarak önermektedir.

Kullanıcılar açısından güvenilirlik birincil öneme sahip olsa da, teslimat hızı ve maliyet de dikkate alınmaktadır. ACM'nin araştırmasında çeşitli senaryolar test edilmiş ve teslimat hızlarının azaltılması, en uygulanabilir senaryo olarak öne çıkmıştır. Mevcut durumda posta dağıtımı haftada beş gün yapılmaktadır ve bu sıklığın düşürülmesi değerlendirilmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre, teslimat süresi ve güvenilirlikte yapılacak değişikliklerin PostNL'nin mali durumu üzerindeki etkileri kesin olarak belirlenememektedir. Dolayısıyla, bu değişikliklerin posta hizmetlerinin ekonomik erişilebilirliği üzerindeki etkisi konusunda da kesin bir çıkarım yapılamamaktadır. ACM, söz konusu çalışmanın PostNL'nin son dönem sübvansiyon talebinin değerlendirilmesine uygun olmadığını vurgulamaktadır. Ancak yasa koyucular bir sübvansiyon sağlamayı düşünüyorsa, bu durumda teslimat süresi ve güvenilirlik açısından açık ve bağlayıcı şartlar getirilmesi gerekmektedir.

Gönderici ve alıcılar, dijital alternatiflerin yeterince işlevsel olmadığı durumlar nedeniyle, gelecekte de fiziksel posta hizmetlerini kullanmak istemektedir. Hollanda Hükümeti de koalisyon anlaşmasında dijital olmayan iletişimin önemine dikkat çekmektedir. Kısa vadede ulusal çapta kapsamlı hizmet sunabilecek yeni bir rakibin ortaya çıkması gerçekçi görünmemektedir. Ancak ACM, pazarda geniş teslimat ağına doğru bir geçişin başladığını tespit etmektedir. Gelecekte, kargo ve broşür dağıtım ağlarının geleneksel posta ağıyla daha fazla rekabet etmesi beklenmektedir. Bu durum, halihazırda bazı yerel pazarlarda gözlemlenmektedir. ACM, bu eğilimin desteklenebilmesi adına, PostNL'nin ağına bölgesel posta operatörlerinin makul erişiminin sağlanması gibi çeşitli politika seçenekleri önermektedir.⁷

⁷ 30.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.acm.nl/en/-publications/acm-cutbacks-postal-service-inevitable-reliability-all-postal-services-must-improve-though> adresinden ulaşılabilir.

İNGİLTERE

Nüfusu:	66.900.000
Yüzölçümü:	242.495 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	46.371 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	OFCOM
Mobil Şebeke Abonesi:	86.800.000
Sabit Şebeke Abonesi:	29.800.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	97,8

1. Yapay Zeka

OFCOM, kurum olarak spektrum planlama, yayın içeriklerinin tercümesi ve sualnamelere gelen cevapların incelenmesi gibi pek çok alanda yapay zekadan (YZ) yararlandığını; ancak bu konudaki olası zararlar konusunda da toplumu uyarmak istediklerini belirtmiştir. OFCOM, özellikle bireylerin YZ ile üretilmiş ve “deep fake” olarak adlandırılan içeriklerle karşılaşmalarının mümkün olduğunu belirterek OFCOM’un “*Tasarım yoluyla güvenlik*” (security by design) kurallarının, yani platformların YZ tarafından oluşturulan yasa dışı içerikleri kaldırması ve hizmetlerinde yaptıkları herhangi bir değişikliğin risklerini değerlendirmesi sisteminin, özellikle çocuklar için çevrimiçi ortamda daha güvenli bir yaşam oluşturmaya yardımcı olacağı ve aynı zamanda teknoloji şirketlerinin yenilik yapma konusunda esneklik ve özgürlüğe sahip olmasını sağlayacağı ifade edilmiştir⁸.

⁸ 06.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.ofcom.org.uk/about-ofcom/annual-reports-and-plans/supporting-and-harnessing-ai-innovation-safely> adresinden ulaşılabilir.

2. Çevrim İçi Güvenlik Düzenlemeleri Çerçevesinde Başlatılan İncelemeler

İngiliz Düzenleyici Kurumu OFCOM, yed tanesi çocukların cinsel istismarına yönelik görüntü paylaşımı ve birer tanesi de illegal içerik ve cinsel içerikli sitelerde yaş kontrolü konularında olmak üzere toplam dokuz adet platform hakkında inceleme başlattığını duyurmuştur. OFCOM, dosya paylaşım sitelerinin bilgi taleplerini cevapsız bıraktığını belirterek inceleme sonucunda mevzuat ihlali tespiti halinde bu durumun giderilmesinin ilgililerden istenmesinin yanı sıra yasaya göre 18 milyon Sterlin veya platformların dünya çapındaki gelirlerinin %10'una kadar para cezası uygulanabileceğini belirtmiştir⁹.

⁹ 10.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.ofcom.org.uk/-online-safety/illegal-and-harmful-content/enforcing-the-online-safety-act-ofcom-opens-9-new-investigations> adresinden ulaşılabilir.

İRLANDA

Nüfusu:	5.078.678
Yüzölçümü:	70.273 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	112.247,71 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	İletişim Düzenleme Komisyonu (ComReg)
Mobil Şebeke Abonesi:	5.737.223
Sabit Şebeke Abonesi:	1.202.282
İnternet Kullanım Oranı(%):	99

İrlanda Elektronik İletişim Sektörü 2025-1. Çeyrek Raporu

İrlanda İletişim Düzenleme Komisyonu (ComReg, Commission for Communications Regulation) elektronik iletişim pazarına ilişkin 1 Ocak - 31 Mart 2025 dönemini içeren Üç Aylık Veri Raporunu yayınlamıştır.

Buna göre, sabit genişbant abone hatları, 2024'ün 1. çeyreğine kıyasla %2,7 artışla 1,7 milyona yükselmiştir. Sabit genişbant abone hatlarının 908.886'sı, 2024'ün 1. çeyreğindeki %43'lük orandan 2025'in 1. çeyreğinde %53'e yükselen tesise kadar fiber (FTTP, fibre-to-the-premises) abone hatlarıdır.

ComReg ayrıca 12 Haziran tarihinde İrlanda genelinde il bazında Gigabit genişbant (FTTP ve Kablo) kapsamını ve kullanımını gösteren etkileşimli bir uygulama içeren bir Açık Veri Harita Programı yayınlamıştır.

FTTP en çok satın alınan genişbant teknolojisidir ve İrlanda'daki tüm tesislerin %76'sında mevcuttur. Gigabit genişbant, İrlanda'daki tüm tesislerin %86'sında mevcuttur. FTTP kullanımı açısından, FTTP'nin mevcut olduğu tüm tesislerin %50'sinde 2025'in 1. çeyreğinin sonunda aktif bir FTTP hizmeti bulunmaktadır. En yüksek FTTP kapsamına sahip iller %92 ile Laois, Longford ve Westmeath'dir. Westmeath, %94 ile en yüksek Gigabit kapsamına sahiptir. Leitrim, FTTP

kapsamında 2024'ün 1. çeyreğine kıyasla yüzde 33'lük bir artışla geçen yıl içinde en hızlı büyüyen FTTP kapsamına sahip il olmuştur.

Aylık bazda, ortalama bir konut sabit genişbant abone hattı 503,8 GB veri kullanmış olup bu, 2024'ün 1. çeyreğinden bu yana %17'lik bir artış anlamına gelmektedir. İşletmeler ise 2024'ün 1. çeyreğine kıyasla 2025-1. Çeyrekte %17'lik bir artış oranıyla 345,4 GB veri kullanmışlardır.

2025'in 1. çeyreğinde, sabit genişbant abone hatlarının yaklaşık %67'si 500 Mbps veya daha yüksek hızlarda genişbant satın alırken, bu oran 2024'ün 1. Çeyreğinde %47 idi. Sabit genişbant abone hatlarının %19'u ise 1 Gbps veya daha yüksek hızlarda genişbant satın almıştır. 908.886 FTTP abone hattının %93'ü 500 Mbps veya daha yüksek hızlarda genişbant paketi satın almıştır.

2025'in 1. Çeyreğinde, mobil genişbant ve makineden makineye iletişim (M2M) de dahil olmak üzere toplam mobil abonelikler, tüm mobil aboneliklerin %77'sini temsil eden faturalı aboneliklerindeki artışla birlikte, 10,4 milyona yükselmiştir. 5G aboneleri 2025'in 1. çeyreğinde 2,1 milyona yükselmiş ve 2024'ün 1. çeyreğinden bu yana %32 artmıştır.

Ortalama bir mobil ses abonesi aylık bazda 155 dakika kullanmış (%1,49 yıllık düşüş), 33 kısa mesaj göndermiş (%4,04 yıllık düşüş) ve 18,8 GB veri kullanmıştır (%0,57 yıllık artış).¹⁰

¹⁰ 12.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.comreg.ie/comreg-issues-electronic-communications-sector-quarterly-report-for-q1-2025/> adresinden ulaşılabilmektedir.

İSPANYA

Nüfusu:	47.615.034
Yüzölçümü:	505.990 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	30.104 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Piyasa ve Rekabet Komisyonu (CNMC)
Mobil Şebeke Abonesi:	56.896.715
Sabit Şebeke Abonesi:	19.060.635
İnternet Kullanım Oranı (%):	93,90

1. Mart Ayında Mobil Hat Sayısı Yarım Milyonu Aşkın Operatör Değişikliğiyle Birlikte 61,6 Milyonu Aştı

Mobil Telefon

İspanya'da Mart ayı 61,6 milyon aktif mobil hat ile kapanırken, penetrasyon oranı 100 kişi başına 125,6 hat ile bir yıl öncesine göre 3,1 puan daha yüksek olmuştur. 2025'in üçüncü ayında Movistar, Vodafone ve MASORANGE pazardaki mobil hatların %86,9'unu oluşturmuştur. M2M (makineden makineye) hatları 14,61 milyon olarak gerçekleşerek bir önceki yıla göre %24,2 artış göstermiştir.

Ay boyunca 531.618 mobil numara taşınmış olup, bu rakam Mart 2024'e kıyasla %7,6 daha fazladır. Movistar ve DIGI pozitif netdenge kaydetmiştir. Buna karşılık, Vodafone, MASORANGE ve tüm MVNO'ların bakiyeleri negatif olmuştur. Perakende mobil genişbantaçısından, internet erişimi olan 54,41 milyon ses hattı var olmuş ve bu rakam bir önceki yılın aynı ayına göre %3,8 daha fazla olmuştur.

Sabit Genişbant

Sabit genişbant Mart ayında 127.018 yeni hat ekleyerek 18,97 milyona ya da 100 kişi başına 38,7 hatta ulaşmıştır. Bu oran bir önceki yıl %37'dir. Eve kadar fiber (FTTH) büyümeye devam ederek 148.760 yeni bağlantı eklemiş ve 17 milyon hatta ulaşmıştır. Movistar 5,7 milyon hat ile FTTH hatlarının %33,2'sini oluşturmuştur. DSL ve HFC teknolojileri sırasıyla 11.095 ve 17.452 hat kaybetmiştir.

Movistar, Vodafone ve MASORANGE sabit genişbant hatlarının %82,7'sini oluşturmaktadır.

Aylık Hat Kazanımı Sabit Genişbant Mart 2025

Sabit Telefon

Sabit hat sayısı 8055 artarak 17,53 milyona ulaşmıştır. Mart ayında 109.045 sabit numara taşınmıştır. Bu rakam bir önceki yılın aynı ayına göre %3,5 daha azdır.

Toptan Satış Hizmetleri

Aynı dönem itibarıyla, 4.195.378 yerel NEBA hattı mevcuttur. Dolaylı NEBA hatları ise neredeyse tamamı fiber olmak üzere 1,21 milyona ulaşmıştır.¹¹

2. Telekom Paketlerinin Fiyatı 2024 Yılında Biraz Düştü

İspanya'da haneler sabit ve mobil telefon, sabit ve mobil genişbant ve ilave ödemeli TV beşli paketlerine 2023 sonuna kıyasla 2,4 Avro daha az ödemiştir. Dörtlü paketin (ödemeli TV olmadan) ortalama fiyatı da 2,7 Avro düşmüştür. Her üç kullanıcıdan ikisi mobil genişbant kapsama alanı ve hızından memnun görünmektedir.

CNMC Hanehalkı Paneli'nin elektronik iletişim verilerine göre, İspanyol hanehalklarının paket telekomünikasyon hizmetleri için yaptığı harcamalar 2024 yılında ılımlı bir şekilde azalmıştır.

Yıl sonunda, sabit ve mobil telefon ile sabit ve mobil genişbantı içeren dörtlü paketin ortalama aylık fiyatı 40,3 Avro ile 2023 yılı sonuna göre 2,7 Avro daha az olmuştur. Yine, ödemeli TV'yi de içeren beşli paket, bir yıl öncesine göre 2,4 Avro daha az, aylık ortalama 77,4 Avroya mal olmuştur.

Elektronik iletişim hizmetlerinin mevcudiyeti açısından, sabit telefon düşüş eğilimini sürdürmüş ve İspanyol hanelerinin sadece %66,2'sinde mevcut olmuştur. Buna karşılık, mobil telefon güçlenmeye devam etmiş ve hanelerin %99,5'ine ulaşmıştır.

11 05.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cnmc.es/prensa/estadisticas-telecos-marzo-2025-20250605> adresinden ulaşılabilir.

Mobil telefona sahip olanların %88'i operatörleriyle anlaşmalı bir mobil genişbant bağlantısı üzerinden internete erişirken, %26,7'si ara sıra veya düzenli olarak halka açık Wi-Fi ağlarını kullanmıştır.

Mobil genişbanttan memnuniyet konusunda, kullanıcıların %66,9'u kapsama alanından ve %65,6'sı hizmetin hızından memnun olduğunu belirtmiştir. Ayrıca, her üç kullanıcıdan biri (%31,3) son altı ay içinde internete bağlanmak için cep telefonlarıyla hiç kapsama alanı sorunu yaşamadıklarını belirtmiştir.¹²

12 27.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cnmc.es/prensa/panel-indicadores-telecomunicaciones-20250627> adresinden ulaşılabilir.

İSVEÇ

Nüfusu:	10.377.781
Yüzölçümü:	449.964 km ²
Kişi Başına Gelir:	55.566 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Posta ve Telekom Ajansı (PTS)
Mobil Şebeke Abonesi:	13.015.553
Sabit Şebeke Abonesi:	1.261.073
İnternet Kullanım Oranı:	%88,31

1. Yeni Erişilebilirlik Yasası

İsveç'te erişilebilirliğe yönelik önemli bir yasal düzenleme 28 Haziran Cumartesi günü yürürlüğe girmiştir. “*Bazı Ürün ve Hizmetlerin Erişilebilirliği Hakkında Kanun*”un yürürlüğe girmesiyle birlikte, İsveç Posta ve Telekomünikasyon Kurumu (PTS) iki yeni e-hizmeti kamuoyunun kullanımına sunmuştur.

Yeni dijital hizmetlerden ilki, erişilebilirlik standartlarını karşılamayan bir ürün veya hizmet hakkında şikâyet bildirimine imkân tanımaktadır. Tüketiciler ya da kullanıcılar, yeni sistem sayesinde, erişimde yaşadıkları sorunları PTS'ye doğrudan iletebilecektir.

İkinci hizmet ise, hizmet ya da ürün sağlayıcılarına yöneliktir. Sağlayıcılar, erişilebilirlik gerekliliklerinin uygulanmasının orantısız bir yük oluşturması ya da ürün ya da hizmetin temel yapısını önemli ölçüde değiştirmesi durumunda, bu durumları PTS'ye bildirebilecekleri bir dijital platform üzerinden gerekçeleriyle birlikte muafiyet talebinde bulunabilecektir.

Yeni yasayla birlikte PTS, hem tüketiciler hem de sağlayıcılar için yoğun bir bilgilendirme süreci yürütmüştür. Kurum, sektörlere özel rehberler, bilgi videoları, sıkça sorulan sorular bölümleri ve çeşitli webinarlar aracılığıyla yasa hakkında kapsamlı bilgilendirme sağlamıştır. PTS Dış İlişkiler Koordinatörü Lisa Larsson Falk,

bilgilendirme faaliyetlerinin yasanın yürürlüğe girmesinden sonra da devam edeceğini belirtmiştir.

Yasa kapsamında özellikle elektronik haberleşme hizmetleri, bankacılık işlemleri ve e-ticaret gibi dijital hizmetler yer almaktadır. PTS, bu alanlarda hem piyasa gözetimi hem de doğrudan denetim görevini sürdürmektedir. Erişilebilirlik yasası çerçevesinde İsveç'te başka denetleyici kurumlar da farklı sektörler için yetkilendirilmiş durumdadır. Yeni düzenlemenin amacı, engelli bireyler başta olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin dijital ve fiziksel ürün ve hizmetlere eşit şartlarda erişimini sağlamaktır.¹³

2. PTS: İsveç'te Telefon Numaralarının Kiralanması Yasaya Aykırı

İsveç Posta ve Telekomünikasyon Kurumu (PTS), telefon numaralarının başka işletmecilere kiralanmasının yasal olmadığını ve bu uygulamanın suçla mücadeleyi zorlaştırdığını belirtmiştir. Kurum, numara tahsisi yapılan aktörlerin bu numaraları bizzat kullanması gerektiğine dikkat çekmektedir.

Elektronik İletişim Yasası'na göre, İsveç telefon numaralarını kullanan hizmet sağlayıcıların PTS'ten numara kullanım izni alması gerekmektedir. Ancak bazı işletmelerin aldıkları bu izinlerle başka şirketlere numara kiraladığı tespit edilmiştir.

PTS, numara kiralama uygulamasının yaygınlaşmasının, özellikle telefon dolandırıcılığı gibi suçların takibini güçleştirdiğini belirtmektedir. Çünkü bu durumda, resmi olarak izin sahibi olan kurum numarayı kullanmamakta ve bunun yerine hizmeti başka bir firma sunmaktadır. Bu durum hem yetkililerin kullanıcıyı tespitini zorlaştırmakta hem de İsveç numaralarının kötüye kullanılma riskini artırmaktadır.

PTS, hâlihazırda numara kiralama yapan şirketlerin, en kısa sürede bu durumu düzeltmesi gerektiğini vurgulamıştır. Bu kapsamda, iki çözüm önerisi sunulmaktadır:

1. Numara kiralama uygulamasını tamamen sonlandırmak,

¹³ 30.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.pts.se/nyheter-och-pressmeddelanden/nya-tillganglighetslagen-har-nu-borjat-galla/> adresinden ulaşılabilir.

2. Numaranın fiilen kullanıldığı firmaya PTS aracılığıyla resmi numara devri yapmak.

Ayrıca, telefon numarası kiralayan şirketler ise ya PTS'ten kendi adlarına numara tahsisi talep edebilecek ya da kiraladıkları numaranın resmi devrini talep edebileceklerdir.

PTS, konuyla ilgili hem kiraya veren hem de kiracı pozisyonundaki aktörler için ayrıntılı bir rehber yayımlamıştır. Rehberde hangi adımların atılması gerektiği ve yasal uyum süreçleri detaylı olarak açıklanmaktadır.¹⁴

3. Herkes İçin Erişilebilir Paket Dolapları

İsveç Posta ve Telekomünikasyon Kurumu (PTS), kargo teslimat dolaplarının herkes tarafından kullanılabilir olması için erişilebilirlik ve kullanılabilirlik standartlarına dikkat edilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Kurum, hizmet sağlayıcılara yönelik yayınladığı bilgilendirme metninde, mevcut sistemlerin özellikle bazı kullanıcı grupları için büyük engeller barındırdığına dikkat çekmektedir.

Kargo dolapları, çoğu kullanıcı için pratik, hızlı ve güvenli bir çözüm sunarken, görme engelli bireyler, hareket kısıtlılığı olanlar veya bilişsel zorluklara yaşayan kişileri için ciddi engellere dönüşebilmektedir. Özellikle dokunmatik ekranlarda sesli geri bildirim, Braille (kabartma yazı) ya da ekran okuyucu uyumu olmaması, yüksek yerleştirilen bölmelere tekerlekli sandalye kullanıcıları tarafından erişilememesi ve karmaşık kimlik doğrulama adımları problemlere yol açabilmektedir.

PTS Dijital Kapsayıcılık Birimi'nden Malin Wahlquist konuyla ilgili şöyle demektedir:

“Kargo dolaplarını herkesin kullanabileceği şekilde tasarladığınızda aslında müşteri kitlenizi de genişletmiş olursunuz. WCAG 2.1 ve EN 301 549 gibi uluslararası

¹⁴ 12.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.pts.se/nyheter-och-pressmeddelanden/uthyrning-av-telefonnummer-inte-tillaten-enligt-pts-bedomning/> adresinden ulaşılabilmektedir.

standartları baz alarak erişilebilir çözümler geliştirmeniz hem kullanıcılar hem de sektör için kazanç sağlar.”

Mevcut Kargo Dolaplarında En Yaygın Erişilebilirlik Sorunları

- **Desteksiz dokunmatik ekranlar:** Talsyntes (sesli anlatım), Braille yazı ya da ekran okuyucu uyumu yok.
- **Karmaşık giriş adımları:** BankID veya SMS kodları, dijital araçlara aşina olmayan kullanıcılar için erişim engeli oluşturuyor.
- **Uygunsuz fiziksel tasarım:** Yüksek yerleştirilmiş bölmeler, hareket kısıtlılığı olanlar için erişilemez durumda.
- **Yardım eksikliği:** Kullanıcının fiziksel destek ya da rehberlik alabileceği bir destek mekanizması çoğu zaman bulunmuyor.

PTS, hizmet sağlayıcıların yalnızca teknik yeterliliğe değil, toplumsal kapsayıcılığa da odaklanması gerektiğini belirtmektedir. Kargo dolaplarının tüm kullanıcı profillerini kapsayacak şekilde yeniden tasarlanması, dijital hizmetlerde eşitliğin sağlanması açısından önemli bir adım olarak değerlendirilmektedir.¹⁵

¹⁵ 09.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.pts.se/nyheter-och-pressmeddelanden/paketboxar-som-ar-tillgangliga-for-alla/> adresinden ulaşılabilir.

İSVİÇRE

Nüfusu:	8.796.669
Yüzölçümü:	41.285 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	89.349 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	BAKOM-OFCOM
Mobil Şebeke Abonesi:	10.586.481
Sabit Şebeke Abonesi:	4.330.800
İnternet Kullanım Oranı(%):	98

1. Rii Seez Net, İsviçreli Şebeke İşletmecileri İçin IPTV Toptan Satış Hizmetini Başlattı

İsviçreli Telekomünikasyon Sağlayıcısı Rii Seez Net, ülke genelindeki şebeke işletmecilerine yönelik yeni bir IPTV çözümünü toptan satış ürünü olarak sunarak hizmet portföyünü genişletmiştir.

Şirkete göre, bu hizmet işletmecilerin son müşterilerine modern ve yüksek performanslı bir televizyon hizmeti sunmalarını sağlamaktadır. Bu girişim, IPTV geliştirme ve sunumunda yirmi yılı aşkın deneyime sahip Avusturyalı IPTV hizmet sağlayıcısı Ocilion'un uzun süredir Rii Seez Net'in teknoloji ortağı olmasıyla desteklenmektedir.

Rii Seez Net'e göre, ilk işletmecilerin halihazırda sisteme dahil olduğu ve yeni ortaklıkların da yolda olduğu belirtilmiştir.¹⁶

¹⁶ 24.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.broadbandtvnews.com/-/2025/06/24/rii-seez-net-launches-iptv-wholesale-service-for-swiss-network-operators/> adresinden ulaşılabilir.

2. İsviçre Postası Çok Dilli Hizmetleri Test Ediyor

İsviçre Postası, Almanca bilgisi sınırlı olan kişilerin hizmetlere erişimini iyileştirmek için Zürih'teki beş şubede yenilikçi bir projeyi test etmektedir. Müşteriler, gişedeki çalışanların dil becerilerine bağlı olarak İngilizce, Fransızca ve Arnavutça da dahil olmak üzere diğer dillerde de hizmet alabilmektedir.

Aralık ayında başlatılan bu pilot proje, 100'den fazla milletten ve 100'den fazla farklı dili konuşan posta çalışanlarının dil zenginliğinden yararlanmasını amaçlamıştır. Hizmet, gönüllülük esasına dayanmakta ve şubede çok dilli personel bulunmasına bağlı olmaktadır.

Posta'nın medya sözcüsü Silvana Grellmann, tepkilerin son derece olumlu olduğunu *"Müşteriler, anladıkları bir dilde danışmanlık alma fırsatını gerçekten takdir ediyorlar. Bazıları bu hizmeti almak için beklemeyi bile göze alıyor."* sözleriyle belirtmiştir.

Almanca, İspanyolca ve İngilizce bilen çalışan Brian Santana'nın çalıştığı Glattbrugg şubesinde, müşterilerin çok dilli yardımı almak için bilerek bu şubeye geldiği belirtilmiştir.

Proje stratejik aşamasına girerken, Swiss Post sonuçları değerlendirerek bunu ülke çapında genişletme olasılığını değerlendirmektedir. Bu arada, Zürih'teki beş şube ve Fransızca konuşulan İsviçre'deki bir şube bu hizmeti sürdürme isteğini dile getirmiştir.

Bu hizmet, birçok kişi tarafından memnuniyetle karşılanırsa da tartışılmaz değildir. Entegrasyon sorunu ve Almanca öğrenmenin gerekliliği, siyasi ve kamusal alanda hassas bir konu olmaya devam etmektedir. Ancak, Swiss Post ve müşterileri için çok dillilik bir engel değil, bir değer olarak görülmektedir.¹⁷

¹⁷ 29.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.gazetaexpress.com/en/-/Swiss-Post-tests-multilingual-services--customers-can-also-be-served-in-Albanian/> adresinden ulaşılabilir.

İTALYA

Nüfusu:	58.983.000
Yüzölçümü:	301.338 km ²
Kişi Başına Gelir:	35.657 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM)
Mobil Şebeke Abonesi:	78.040.000
Sabit Şebeke Abonesi:	18.600.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	84

1. Sahteciliğe Karşı Mücadele ve Ticari Tekliflerin Şeffaflığı Konusunda Yeni Kurallar

İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM), 19 Mayıs 2025 tarihinde ticari tekliflerin şeffaflığını artırmak ve sahtecilikle mücadele etmek için yeni kurallar yayınlamıştır. Altı ay içinde yürürlüğe girecek olan karar, paydaşlar arasında yapılan birkaç teknik toplantı ve 2024 sonunda yapılan bir kamuoyu istişaresinin sonucudur.

106/25/CONS sayılı Yeni Yönetmeliğin 3. maddesi, tarife şeffaflığı için bir dizi gereklilik içermektedir:

- Ekonomik şartlar, teklifle ilişkili tüm maliyetleri açıkça belirtmelidir,
- Reklamı yapılan tüm fiyatlara KDV dahil olmalı ve kullanıcıların daha ayrıntılı fiyatlandırma bilgilerine nasıl ulaşabilecekleri açıkça belirtilmelidir,
- Sınırlı süreli teklifler, indirimi, teklifin sona ermesindeki normal fiyatı ve sözleşmenin erken feshedilmesi durumundaki herhangi bir cezayı açıkça belirtmelidir,
- Zaman veya hacim bazlı teklifler durumunda, perakende işletmecisi, kullanıcı indirimli zamanın veya hacmin %80'ini tükettiğinde standart şartların yeniden etkinleştirilmesi hakkında son kullanıcıyı bilgilendirmelidir,
- İşletmeci, kullanıcıya aboneliklerine uygulanan ekonomik şartlar hakkında yılda en az bir kez yazılı olarak hatırlatma yapmalıdır. İşletmeci ayrıca, bireysel trafik

öğelerinin (ses ve veri) çağrı sayısı ve dakikaları ile çağrıların ortalama ve toplam süresi hakkında bilgi sağlamalıdır.

Yeni önerilen kurallar, 252/16/CONS sayılı Yönetmelikte yer alan kuralların yerini almaktadır. İşletmeciler, yönetmeliğin Ek-1'inde yer alan şablona göre teklifin tüm temel özelliklerini yayınlamalıdır. Ayrıca, İtalya Elektronik İletişim Kanunu'nun Ek 9'una göre daha fazla bilgi sağlanmalıdır.

5G sembolleri

5G hizmetleri sunan işletmeciler, görsel sembollerle kullanılan fiziksel altyapı hakkında açık ve şeffaf bilgi sağlamalıdır. 5G terimini yalnızca hizmet uluslararası standartlar tarafından sağlanan mimarilerde sunuluyorsa ve aşağı ve yukarı akış hız sınırları yoksa kullanabilirler.

AGCOM'a göre, işletmeciler genellikle 5G hızlarını, özellikle en ucuz teklifler için Mbps cinsinden ifade edilen bir tavanla sınırlamaktadırlar. Hız sınırı bazen o kadar düşüktür (bazı durumlarda 10 Mbps'ye kadar) ki 5G tekliflerinin potansiyel faydalarını ortadan kaldırmaktadır. Son kullanıcılar bağlantı hızlarını artırmak için 5G tekliflerine geçebilirler, ancak bağlantı hızları artmak yerine azalmaktadır.

AGCOM, 2018'de sabit fiber bağlantılar için kullanılan teknolojiyle ilgili işletmecilerin kamu iletişimlerini açıklamak amacıyla benzer semboller belirlemiştir. Düzenleyici kurum artık sadece 5G (standalone) ve tümeleşik 5G (non-standalone) hizmetler için 5G uluslararası standartlarına atıfta bulunmayı uygun görmektedir.

Hizmetin uluslararası standartlar tarafından sayılmayan mimarilerde sunulması durumunda, işletmeciler hiçbir şartta "5G" terimini kullanamazlar. Yükleme ve indirme arasındaki asimetric sınırlar açıkça belirtilmelidir (106/25/CONS sayılı AGCOM kararının ek B'sine göre).

   	İşletmeciler, bu tür sınırlamalar geçerliyse, "hız sınırlamasıyla" ifadesiyle birlikte kullanılmadığı sürece "5G" terimini kullanamazlar. Bu durumda, işletmeciler ticari iletişimlerinde "DEĞER SINIRI hızıyla sınırlı" alt başlığıyla aşağıdaki şekilde "5G" ifadesini kullanmalıdır; • 20 Mbps'nin üzerindeki hızlar için sarı bir etiketin içinde beyaz renkte ve • 20 Mbps'nin altındaki hızlar için kırmızı bir etiketin içinde beyaz renkte.
 	İşletmeciler, yalnızca bu teknoloji için uluslararası standartlar tarafından sağlanan mimarilerde, azami hızlara sınırlama getirilmeden hizmet sunuluyorsa "5G" terimini kullanabilirler. Bu durumda, işletmeci ticari iletişimine yeşil bir etiketin içine beyaz renkte yazılmış "5G" kelimesini ve azami ulaşılabilir hızı ekler.

Hizmetin sonlandırılması durumunda son kullanıcılara bilgi verilmesi

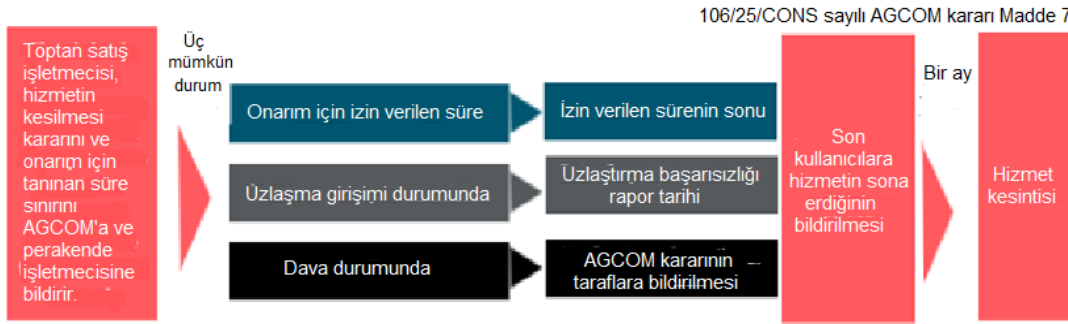
Toptan satış işletmecileri, örneğin ödeme yapılmaması durumunda perakende işletmecilerine sağlanan hizmetleri kesintiye uğrattığında, bu durum genellikle uygun bir bildirim almayan son kullanıcıların zararına olabilmektedir.

Tam tersine, toptan satış ve perakende işletmecileri bir uzlaştırma veya dava sürecinde anlaşmadan önce yapılan erken bir bildirim, perakende işletmecisinin müşteri tabanını etkileyebilmektedir.

Genel kural, ağ faaliyetinin sonlandırılmasının veya bir hizmetin sunulmasının, son kullanıcılara üç ay önceden bildirimde bulunularak herhangi bir zamanda gerçekleşebileceğidir. Ancak bir tarife planının sonlandırılması durumunda bu süre bir aya düşürülür (Elektronik İletişim Kanunu'nun 11(8) maddesi). Ancak, kural bu bildirim süresinin ne zaman başlayacağını belirtmemektedir.

AGCOM tarafından belirlenen yeni kurallara göre, bir aylık bildirim süresi şu şekilde işlemeye başlamalıdır:

- Perakende işletmecisine sözleşme ihlalini gidermesi için verilen sürenin sona ermesiyle veya
- Uzlaştırma girişimi başarısız olduğunda veya
- Dava kararı bildirildiğinde.

Sahtecilikle mücadele tedbirleri

Sahtecilik, dolandırıcılar tarafından CLI (arayan hat tanımlayıcısı) alanında görüntülenen bilgileri manipüle etmek için sıklıkla kullanılan bir uygulamadır ve alıcı tarafını, çağrının/mesajın güvenilir bir kişiden, kuruluştan veya konumdan geldiğine inandırmak amacıyla aldatır.

İşletmeciler, uluslararası ağ arayüzlerinde gelen uluslararası sesli aramaları doğrudan işlerken, numaralandırmaya ilişkin ITU Tavsiyelerine uymayan aramaları engellemek için önlemler almaktadırlar. Özellikle, AGCOM yeni düzenlemesinin 8. maddesine göre, işletmeciler şunları yapmak için önlemler almalıdır:

- ITU-T Tavsiyesi E.157'ye uymayan gelen uluslararası sesli aramaları engellemek,
- Haklı durumlar hariç, E.164 coğrafi/sabit ulusal numara ile gelen uluslararası sesli aramaları engellemek ve
- Haklı durumlar hariç, son kullanıcının yurtdışında dolaşımda olmadığını kontrol ettikten sonra E.164 mobil yerel numara ile gelen uluslararası sesli aramaları engellemek.

İşletmeciler, bu kurallara uymak ve hizmet dışı numaralardan geliyormuş gibi görünen yerel aramaları engellemek için gerekli teknik önlemleri tanımlamak ve uygulamak için işbirliği yapmalıdır.

Dolandırıcılar, aramalarının meşru telefon numaralarından geliyormuş gibi görünmesini sağlamak için VoIP teknolojisini kullandığından, anahtarlı şebekede

sonlandırılmak üzere dönüştürülen VoIP aramalarını izlemek için çözümler de incelenecektir.

Kararın A Eki, 8. maddeyi uygulamak için engelleme tekniklerini göstermektedir. Sahtecilikle ilgili olarak, AGCOM yakın zamanda TİM'i tele-pazarlama davranış kurallarına (AGCOM) uyması konusunda uyarmıştır. Düzenleyici ayrıca Sparkle'ın sahtecilik uygulamalarından kaçınma taahhütlerini onaylamıştır.

Diğer Avrupa ülkeleri, yasadışı CLI sahteciliği uygulamalarıyla mücadele etmek için kurallar benimsemiş ve Avrupa paydaşları yakın zamanda 21 Mayıs 2025'te düzenlenen bir BEREC Çalıştayında dolandırıcılığa ve numaraların kötüye kullanılmasına karşı alınan önlemleri görüşmüştür.

Tarife karşılaştırma aracı

AGCOM artık telefon ve internet erişim hizmetleri için bir tarife karşılaştırma aracı sağlamaktadır. Son kullanıcılar, İtalya pazarında şu anda mevcut olan tüm tekliflere fiyata göre sıralanmış şekilde göz atabilmektedir. İşletmeciler, tarifelerini düzenlemeyi Ek-1'de yer alan şablona göre düzenleyiciye bildirmelidir.

Araç, hesaplama motorunun doğru çalışması hakkında en az altı ayda bir düzenleyici otoriteye (NRA) rapor verecek olan bağımsız bir kuruluş tarafından yönetilmektedir.

Yeni önerilen kurallar, 252/16/CONS sayılı düzenlemenin 5, 6 ve 7. maddelerinde yer alan kuralların yerini alacaktır.

Bu tür bir araca olan gereksinim, son kullanıcıların elektronik iletişim hizmetleri için fiyatlar, tarifeler ve hizmet kalitesi performansına ilişkin en az bir bağımsız karşılaştırma aracına ücretsiz olarak erişebilmesi gerektiğini belirten EECC 103(2) maddesinden kaynaklanmaktadır.¹⁸

¹⁸ 03.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/client/site/documents/FLTEIT20250001> adresinden ulaşılabilir.

2. İtalya İdare Mahkemesi'nden TIM'e Verilen Para Cezasına Onay

Altı yıl süren soruşturmanın ardından, İdare Mahkemesi (TAR Lazio), İtalya yerleşik işletmecisi olan TIM üzerinde Vivendi'nin etkili kontrolünü hükümete bildirme yükümlülüğünü ihlal etmesi nedeniyle TIM'e verilen 74,3 milyon avroluk para cezasını onaylamıştır.

2018'de hükümet, Vivendi'nin şirkette baskın hisse senedi edinmesinin ardından belirli stratejik varlıklar üzerindeki kontrol değişikliğini bildirmemesi nedeniyle TIM'i cezalandırmıştır.

Mahkeme ayrıca, altın güç tedbirlerinin şirketlerin veya varlıkların yönetimine hükmeden olağan kurallardan sapmalar oluşturduğunu ve ulusal hükümetin otoriter eyleminin Avrupa Birliği hukukuyla uyumlu bir düzenleyici çerçevenin parçası olması gerektiğini açıkça belirtmiştir.¹⁹

3. Çağrı Merkezlerinin İşlendiği İddia Edilen Haksız Uygulamalarına Araştırma

İtalya Rekabeti ve Tüketiciyi Koruma Kurumu (AGCM), yedi çağrı merkezi şirketinin iddia edilen haksız pazarlama uygulamaları hakkında bir soruşturma başlatmıştır.

İlgili çağrı merkezlerinin, arayanın kimliği, çağrının konusu ve önerilen ticari tekliflerin düşük fiyatı hakkında yanıltıcı bilgiler temelinde enerji ve telefon sözleşmelerinin etkinleştirilmesini önererek tüketicilerle iletişime geçtiği iddia edilmektedir.

Son kullanıcıları işletmecilerini değiştirmeye ikna etmek için çağrı merkezleri, yakın zamanda fiyat artışları veya yanlış hat verimsizlikleri öngörmüştür. Diğer zamanlarda, tüketicilere daha sonra yanlış olduğu ortaya çıkan özellikle elverişli

¹⁹ 06.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/client/site/documents/B5TEEU20250006> adresinden ulaşılabilir.

sözleşme koşulları teklif edildikten sonra (başka bir operatörle veya hatta halihazırda sözleşmeli oldukları operatörle) yeni bir teklifi etkinleştirmeleri teşvik edilmiştir.

AGCM ayrıca, tüketicileri hakları ve ısrarcı ve saldırgan çağrı merkezlerine karşı savunma yolları konusunda bilinçlendirmek için *'Kendinizi bu şekilde savunun'* iletişim kampanyasını desteklediğini hatırlatmıştır.

Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM), Temmuz 2023'te çağrı merkezlerinin tele-pazarlama ve tele-satış faaliyetlerine ilişkin yasa dışı uygulamalarla mücadele amacıyla bir davranış kuralları belgesi onaylamış ve Mayıs 2025'te yasa dışı sahtecilik uygulamalarıyla mücadeleye yönelik kararlarını yayımlamıştır.²⁰

4. AGCOM'dan, 2055 Yerel Santralin Daha Devre Dışı Bırakılmasına Onay

İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM), 114/24/CONS sayılı kararda belirtilen düzenleyici gerekliliklere uygun olarak TIM'in 2055 bakır santralının daha devre dışı bırakılmasını onaylamıştır. Kararın 43(7) maddesinde öngörüldüğü gibi düzenleyici, kapatılması onaylanan santrallerin listesini yayımlamıştır.

Bu karar, TIM tarafından yerel santral sayısını 10.000'den yaklaşık 4000'e düşürmek ve yerel santraller ile sokak dolapları arasındaki şebeke hattı segmentindeki bakırı tamamen ortadan kaldırmak için sunulan devre dışı bırakma planının bir parçasıdır.

²⁰ 06.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/client/site/documents/B5TEEU20250006> adresinden ulaşılabilir.

Yerel Santrallerin Devre Dışı Bırakılması İçin Onaylar

Yerel santrallerin sayısı	AGCOM kararı	AGCOM kararının yayımlandığı ay	Bildirim süresi	Sökümün başlangıcı	Düzenleyici referans
62	34/21/CONS	Şubat 2021	• Veri akışı veya toptan hat kiralama (WLR) sağlanan yerel santraller için 12 ay	Şubat 2023	348/19/CONS sayılı AGCOM kararı Madde 50
1342	238/23/CONS	Ekim 2023	• LLU sağlanan yerel santraller için 18 ay • Sübvansiyonlu yerel santraller için 24 ay	Ekim 2024, Nisan 2025, Ekim 2025	
2050	458/24/CONS	Kasım 2024	• Veri akışı veya WLR sağlanan yerel santraller için altı ay	Mayıs 2025, Kasım 2025	114/24/CONS sayılı AGCOM kararı Madde 43
2055	123/25/CONS	Mayıs 2025	• LLU'nun sağlandığı yerel santraller için 12 ay	Kasım 2025, Mayıs 2026	

Kapatma şartları

Santrallerin kapatılması için aşağıdaki şartların karşılanması gerekmektedir:

- Sabit kablosuz erişim (FWA, fixed wireless access) dahil olmak üzere %100 yeni nesil erişim (NGA, new generation access) kapsamı (diğer ağlarla da) ve
- Kapatmaya tabi alanlardaki NGA perakende kullanımı en az %60 olmalıdır.

Arka Plan

Eski altyapıdan göç, Avrupa Elektronik İletişim Kanunu'nun (EECC) 81. maddesinde belirtilmiş ve İtalya Elektronik İletişim Kanunu'nun 92. maddesine aktarılmıştır.

BEREC şunları yayınlamıştır:

- Haziran 2022'de göç ve bakır kapatmaya yönelik tutarlı bir yaklaşım hakkında bir rapor ve
- Aralık 2024'te ağ kapatmayı yönetme hakkında bir taslak rapor.²¹

²¹ 06.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/client/site/documents/B5TEEU20250006> adresinden ulaşılabilir.

POLONYA

Nüfusu:	38.230.000
Yüzölçümü:	306.230 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	16.945 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Elektronik Haberleşme Ofisi (UKE)
Mobil Şebeke Abonesi:	52.760.000
Sabit Şebeke Abonesi:	6.824.896
İnternet Kullanım Oranı(%):	84,5

1. Yeni Erişilebilirlik Yasası Polonya'da Yürürlüğe Giriyor

28 Haziran 2025 Cumartesi günü itibarıyla Polonya'da erişilebilirliğe dair yeni bir yasal düzenleme yürürlüğe girmektedir. “*Bazı Ürün ve Hizmetlerin Erişilebilirlik Gerekliklerini Sağlamasına İlişkin Yasa*”, bilinen adıyla *Polonya Erişilebilirlik Yasası*, yaşlı bireyler ve engelliler başta olmak üzere herkesin ürün ve hizmetlere daha kolay erişimini hedeflemektedir. Yasa, Avrupa Birliği çapında geçerli olacak Avrupa Erişilebilirlik Yasası (European Accessibility Act)'nın Polonya'daki ulusal uyarlaması niteliğindedir.

Kimler İçin, Ne Amaçla?

Yeni düzenleme, görme, işitme, hareket veya bilişsel sınırlılıkları olan bireylerin yanı sıra, kronik hastalıklar, geçici sağlık durumu veya yaşa bağlı nedenlerle günlük yaşamda zorlanan herkesin topluma daha bağımsız biçimde katılabilmesini amaçlamaktadır.

Ancak bu erişim kolaylıkları yalnızca belirli ürün ve hizmetleri kapsamaktadır. Bunlar arasında:

- Bilgisayarlar ve akıllı telefonlar,
- E-kitaplar,
- Mağaza içi ödeme terminalleri,

- Bankamatikler,
- Self-servis check-in cihazları,
- Perakende bankacılık hizmetleri,
- E-ticaret platformları,
- Yolcu taşımacılığına dair dijital bilgi sistemleri yer almaktadır.

Erişilebilir çözümlerin potansiyel kullanıcı pazarı giderek büyümektedir. Bu da firmalar için yeni müşteri gruplarına ulaşma fırsatı anlamına gelmektedir. Yasaya uyum sağlayan işletmeler, sadece sosyal sorumluluğu yerine getirmekle kalmayacak, aynı zamanda rekabet avantajı da elde edecektir. Polonya hükümeti, bu dönüşümü teşvik etmek amacıyla, erişilebilirliğin sağlanması konusunda firmalara yönelik 240 milyon Złoty tutarında Avrupa Birliği fon desteği sunmaktadır.

Yeni yasa; teknik standartlar değil, işlevsel erişilebilirlik gereklilikleri getirmektedir. Yani ürün ya da hizmetin kullanıcıya erişimi ne ölçüde kolaylaştırdığı esas alınmaktadır.

Bu kapsamda örneğin:

- Hizmetlere dair bilgi farklı duyularla algılanabilecek şekilde sunulmalı
- Metin dışı içerikler için alternatif anlatım araçları sağlanmalı
- Kullanıcılar, ürünü kendi başına kullanabilecek bilgiye ulaşabilmeli

Denetim ve Uygulama

Yasa, firmaların bu gereklilikleri nasıl yerine getirmesi gerektiğini de açıklamaktadır. Ayrıca, hangi kurumların bu uygulamaları nasıl denetleyeceği de düzenleme kapsamında netleştirilmektedir.

Sonuç olarak, erişilebilirlik yalnızca bir engelli hakları meselesi değil, aynı zamanda daha geniş bir kullanıcı kitlesi için daha konforlu, anlaşılır ve kullanışlı bir dünya

oluşturma sürecidir. Polonya'nın bu yolda attığı adımlar, hem sosyal kapsayıcılığı artırmayı hem de ekonomik potansiyeli büyütmeyi hedeflemektedir.²²

2. Kayıt Verilerini Güncelleme Yükümlülüğü

Polonya'da, 2024 Temmuz ayında yürürlüğe giren Elektronik İletişim Kanunu çerçevesinde, telekomünikasyon hizmeti sunan işletmelerin ve belediyelerin, kayıt verilerini güncelleme yükümlülüğü bulunmaktadır. Bu kapsamda, 10 Mayıs 2025 tarihine kadar Polonya Telekomünikasyon Kurumu (UKE) tarafından belirlenen Elektronik Platform (PUE UKE) üzerinden güncellemelerin yapılması gerekmektedir.

Bu yükümlülük, aşağıdaki kuruluşları kapsamaktadır:

- Eski düzenlemelere göre kayıtlı telekomünikasyon sağlayıcıları
- Telekomünikasyonla ilgili görevleri bulunan belediyeler

İlgili kuruluşların, PUE UKE üzerinden aşağıdaki bilgileri güncellemeleri gerekmektedir:

- Mevcut web sitesi adresi (varsa)
- Sunulan telekomünikasyon hizmetlerinin özeti
- UKE ile iletişim için güncel irtibat bilgileri (isim, posta adresi, e-posta, telefon numarası)
- Telekomünikasyon faaliyetlerinin başlangıç tarihi (eğer daha önce belirtilmemişse)
- Belirli yasal düzenlemelere tabi olan yabancı işletmeler için faaliyetlerin sonlandırılma tarihi

Ayrıca, sunulan hizmetler, DSL, fiber optik, mobil şebekeler, internet erişimi (sabit/mobil), yayıncılık veya M2M iletişim gibi önceden belirlenmiş şebeke ve hizmet kategorileri kullanılarak sınıflandırılmalı ve her hizmetin toptan, perakende veya yeniden satış kapsamında olup olmadığı belirtilmelidir.

²² 26.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://naszesprawy.eu/aktualnosci/-dostepnosc-sie-oplaca-polski-akt-o-dostepnosci-nowe-przepisy-nowe-mozliwosci/?utm_source=chatgpt.com adresinden ulaşılabilir.

Belediyeler, yalnızca temsilcilerinin iletişim bilgilerini güncellemekle yükümlüdür. Bu bilgiler arasında tam ad, posta adresi, e-posta ve telefon numarası yer almaktadır.

10 Mayıs 2025 tarihine kadar gerekli güncellemeleri yapmayan kuruluşlara, düzeltme için en az yedi gün süre tanınacaktır. Bu süre zarfında düzeltme yapılmazsa, ilgili kuruluşun kaydı silinebilir. Bu durum, telekomünikasyon hizmetlerinin yasal olarak sunulmasını tehlikeye atabilmektedir. Bu düzenleme, Polonya'daki telekomünikasyon sektöründe şeffaflık ve düzenin sağlanması amacı taşımaktadır.²³

²³ 26.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=81098f99-7607-4718-bf43-d8b36e093e94&utm> adresinden ulaşılabilir.

PORTEKİZ

Nüfusu:	10.276.617
Yüzölçümü:	92.280 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	36.079 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	ANACOM (Ulusal Haberleşme Otoritesi)
Mobil Şebeke Abonesi:	12.500.000
Sabit Şebeke Abonesi:	5.087.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	84,2

2025'in İlk Çeyreğinde Dijital Hizmetlerle İlgili Şikayetler

Portekiz Dijital Hizmetler Koordinatörü ANACOM, 2025 yılının ilk çeyreğinde dijital hizmet sağlayıcıları hakkında toplam 27 şikâyet aldığını bildirmiştir. Bu şikâyetlerin yaklaşık yarısı, Meta'ya ait olan Facebook (%30), Instagram (%15) ve WhatsApp (%4) gibi aracı hizmet sağlayıcılara yönelik olmuştur. Microsoft (%11), Google hizmet sağlayıcıları (%8) ve Reddit platformu (%7) da daha düşük oranlarla da olsa şikâyet konusu olan diğer platformlar arasında yer almıştır.

Alınan şikâyetlerin büyük çoğunluğu (%67), kullanıcı hesaplarının veya içeriklerinin, hizmet sağlayıcılar tarafından yasalara veya hizmet koşullarına aykırılık gerekçesiyle askıya alınması, sınırlandırılması ya da silinmesiyle ilgili olmuştur. Şikâyet sahipleri, bu işlemlerin temelsiz olduğunu savunmuştur.

Şikâyetlerin %19'u ise hukuka aykırı içeriklere ilişkin bildirimlerden oluşmuş ve bu şikâyetler yetkili makamlara iletilmiştir. Geriye kalan %11'lik kısmı ise müşteri hizmetleri ve aracı hizmet sağlayıcıların temas noktalarındaki erişim sorunlarıyla ilgili olmuştur.

İlgili dönemde, söz konusu platformların Avrupa Birliği dışındaki yerleşik merkezleri göz önüne alınarak, İrlanda ve Hollanda'daki Dijital Hizmetler Koordinatörlerine iki şikâyet ANACOM tarafından iletilmiştir. Bu şikâyetlerde, Dijital Hizmetler Tüzüğü'nün ihlaline ilişkin göstergeler bulunduğu değerlendirilmiştir.

Dijital Hizmetler Tüzüğü uyarınca, barındırma hizmeti sağlayıcıları – yani çevrim içi platformlar – kullanıcı hesaplarına veya içeriklere yönelik herhangi bir sınırlama kararı aldıktan sonra kullanıcılara **açık, anlaşılır ve gerekçeli bir bildirim** sunmakla yükümlüdür.

Bu bildirimin en az şu bilgileri içermesi gerekmektedir:

1. Alınan önlemin türü (silme, erişimi engelleme, görünürlüğü azaltma vb.), kapsamı ve süresi,
2. Karara dayanak olan olay ve koşullar, bildirimin kullanıcı şikâyetiyle mi yoksa platformun kendi araştırmasıyla mı alındığı,
3. Otomatik sistemlerin kullanılıp kullanılmadığı,
4. İçerik yasadışıysa, hangi yasal gerekçeye dayandığı,
5. İçerik hizmet şartlarına aykırıysa, hangi sözleşme maddesinin ihlal edildiği,
6. Kullanıcının itiraz hakkına dair açık, kullanıcı dostu bilgi (iç şikâyet mekanizması, alternatif uyuşmazlık çözüm yolları, yargı yolu vb.)

Çevrim içi platformlar ayrıca kullanıcıların bu kararlara karşı başvurabileceği iç şikâyet mekanizmaları kurmakla yükümlüdür. Bu sistemler:

- Zamana duyarlı
- Tarafsız
- Özenli
- Keyfiyetten uzak olmalıdır.

Bu sistemler, içerik kaldırma, hesap kapatma, para kazanma yetisinin kısıtlanması gibi kararlara itiraz imkânı tanımalıdır.

Kullanıcılar, yukarıda belirtilen kuralların ihlal edildiğini düşündüklerinde Portekiz Dijital Hizmetler Koordinatörü olan ANACOM'a şikâyetle bulunabilir. ANACOM, şikâyeti değerlendirerek gerekirse platformun yerleşik olduğu ülkenin ilgili makamına (örneğin Meta için İrlanda'ya) iletebilir. Bu gelişmeler, Avrupa Birliği'nin 2024'te yürürlüğe giren Dijital Hizmetler Tüzüğü (DSA) kapsamında platformlara yüklediği yeni şeffaflık ve

hesap verebilirlik düzenlemelerinin etkin şekilde izlenmeye başlandığını göstermektedir.²⁴

²⁴ 25.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.anacom.pt/-render.jsp?contentId=1812336> adresinden ulaşılabilir.

AMERİKA KITASİ

ABD

Nüfusu:	333.649.281
Yüzölçümü:	9.834 milyon km ²
Kişi Başına Gelir:	76.027 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Federal İletişim Komisyonu (FCC)
Mobil Şebeke Abonesi:	442.460.000
Sabit Şebeke Abonesi:	127.280.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	92

1. FCC Yönetmelik Kaldırma Taahhüdünü Yerine Getiriyor

Amerika Birleşik Devletleri Federal İletişim Komisyonu (FCC), görevine devam etmesini sağlayacak kadar az sayıda komisyon üyesiyle dahi olsa deregülasyon hamlesine başlamıştır.

ABD telekomünikasyon düzenleyicisi, genişbant sağlayıcılarının altı aylık şebeke kullanılabilirlik verilerini sunarken profesyonel olarak onaylanmış bir mühendis kullanma zorunluluğunu kaldırmıştır. Ayrıca, işitme güclüğü çekenlerin metin özellikli cihazlar kullanarak telefon görüşmeleri yapmasına olanak tanıyan tele-type (TTY) hizmetleri için ASCII metin kodlama formatını destekleme gerekliliğini de kaldırmayı önermiştir.

Genişbant Dağıtım Doğruluğu ve Teknolojik Kullanılabilirlik (DATA) Yasası kapsamında, sabit hat internet servis sağlayıcıları (İSS) FCC'ye konum bazında kapsama verisi sağlamakla yükümlüken, mobil işletmeciler standardize edilmiş spektrum yayılım modellerine dayanarak kapsama raporlaması yapmak durumundadır.

Bu verilere ilişkin daha önceki düzenlemeler verilerin bir şirket yetkilisi, bir mühendislik yetkilisi ya da harici sertifikalı bir profesyonel mühendis tarafından onaylanmasını şart koşmaktayken FCC bu konuya ilişkin yeni açıklamasında bu zorunluluğu kaldırarak altı aylık başvuruların onaylanması yönündeki düzenleyici yükü hafifletmek için önemli bir adım attıklarını ifade etmiştir.

FCC nitelikleri yeterli olmayan kişileri elemek amacıyla bazı kriterler de belirlemiş olup onay sürecinde çalışan ve yukarıdaki gruplara ait olmayan tüm çalışanların mühendislik derecesine ek olarak ilgili işletmecinin şebeke tasarımı ve yapısı hakkında doğrudan bilgiye sahip olmaları gerekmektedir. Bu kişilerin tercihen elektrik mühendisliği, elektronik mühendisliği veya benzeri bir alanda lisans veya lisansüstü derecesine ve genişbant şebeke tasarımı ve/veya performansında en az yedi yıllık deneyime sahip olmaları beklenmektedir.

Herhangi bir telekomünikasyon şirketinin bu kriterlere uygun birini bulamaması durumunda, FCC en az 10 yıl deneyime sahip olmak kaydıyla genişbant şebeke mühendisliği ve tasarımı, dağıtımı ve/veya performansına ilişkin özel eğitime sahip bir çalışanın veya temsilcinin kullanılmasına da izin verecektir.

Bir diğer gelişme ise teletype (TTY) hizmetleri ile ilgilidir. Yerini uzun zaman önce çok daha yetenekli Unicode'a bırakan eski ASCII metin formatı, TTY hizmetleri açısından yakında devre dışı bırakılacaktır. FCC'nin yapmış olduğu analizlere göre, TTY tabanlı iletişimlerin yalnızca yüzde 0.01'ini ASCII aramaları oluşturmakta olup, bu durum çoğu üreticinin TTY cihazlarından ASCII formatı desteğini çekmesine neden olmuştur. Bu nedenle, ASCII desteğini zorunlu kılmak, TTY tabanlı telekomünikasyon röle hizmeti (TRS) sağlayıcıları üzerinde gereksiz maliyetler oluşturmaktadır.

Bu özel kuralın kaldırılması, FCC Başkanı Brendan Carr'ın FCC'yi günümüz ihtiyaçlarına daha hızlı cevap verebilir hale getirmeye yönelik mantıklı bir girişimi olarak görünmektedir.

FCC atılan bu adımların gereksiz, modası geçmiş ve külfetli düzenlemelere son vererek yeni bir ekonomik fırsatlar dalgası yaratma çalışmalarının bir parçası olduğunu

ifade etmektedir. Komisyona göre bu gereksiz düzenlemeleri kaldırma yaklaşımı şirketlerin telekomünikasyonda ABD liderliğini sürdürmek için modernizasyon çabalarına daha fazla kaynak ayırmasına yardımcı olacaktır.

Bu ilk düzenleme çabaları oldukça önemsiz görünse de ABD Senatosu'nun kısa süre önce Trump'ın atadığı Olivia Trusty'yi FCC'nin üçüncü komisyon üyesi olarak onaylamasıyla, düzenleyici kurum artık iki Trump müttefiki ve bir Demokrat tarafından yönetilmektedir. Bu durum, Başkan Carr'a FCC'nin gündemindeki oylamalarda çok önemli bir çoğunluk sağlamaktadır. ABD hükümetinin ne kadar öngörülemez hale geldiği göz önüne alındığında, gelecekte tartışmalı birçok konunun daha gündeme gelmesi muhtemeldir.²⁵

2. T-Mobile US Fiber Piyasasına Giriyor

Amerikalı T-Mobile US, fiber genişbant hizmetini Haziran ayın da resmi olarak piyasaya sürmüş olup, kapsadığı yarım milyon eve önemli bir fiyat sabitleme de dahil olmak üzere çeşitli cazip fırsatlar sunacaktır.

T-Mobile US yaklaşık dört yıl önce New York'ta sınırlı bir teklif başlatmış olsa da fiber piyasasına yabancı değildir. Ancak bu, şirketin sabit genişbant pazarında varlık gösterme konusundaki ilk ciddi girişimidir.

Bu hamle, Nisan ayında tamamlanan Lumos satın alımının ardından gelmektedir. T-Mobile, EQT ile ortak girişim kapsamında Lumos'a yaklaşık bir milyar ABD Doları yatırım yapmıştır. Karşılığında, ortak girişimde %50 hisse ve Lumos'un tüm fiber müşterilerini elde etmiştir ancak yine de müşteri sayısını açıklama konusunda isteksiz davranmaktadır.

²⁵ 27.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.telecoms.com/regulation/fcc-makes-good-on-its-rule-scrapping-pledge> adresinden ulaşılabilir.

T-Mobile US bu satın almayla orta Atlantik genelinde 475.000 evi kapsayan 7500 mil uzunluğunda bir fiber şebekesine de sahip olmuştur. İşletmeci bu sayede, T-Mobile Fiber'in ülke genelinde 500.000'den fazla haneye ulaştığını iddia edebilmektedir.

Bu rakamlar başlıca rakiplerinin rakamlarıyla kıyaslandığında oldukça sönük kalmaktadır. AT&T 2025 yılı ilk çeyreğinin sonunda 29,5 milyon evi kapsayan bir alanda 9,59 milyon fiber genişbant müşterisine sahip olduğunu rapor etmiştir. İşletmeci buna ek olarak, Lumen'in Quantum Fiber (FTTH - eve kadar fiber) işini 5,75 milyar ABD Doları karşılığında satın alma sürecindedir ki bu hamle AT&T'ye 11 eyalette 4 milyon binayı kapsayan bir fiber şebeke ve ek 1 milyon müşteri kazandıracaktır. İşletmeci bu nedenle fiber dağıtım hedefini 2030 yılına kadar 60 milyon binaya yani tüm ABD hanelerinin yaklaşık yarısına çıkarmıştır.

Verizon ise ilk çeyrek itibarıyla 7,2 milyon Fios Fiber müşterisine sahiptir ve FCC onayından (Verizon'ın Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılık (DEI) politikalarından vazgeçmesi koşuluyla) yeni geçen ve gelecek yılın başlarında tamamlanması planlanan 20 milyar ABD Doları büyüklüğündeki Frontier satın alımıyla ek 2,35 milyon (ve artmaya devam eden) müşteri kazanacaktır. Frontier'in fiber şebekesi 8,1 milyon binayı kapsamaktadır ki bu sayı Verizon Frontier'i devralmayı ilk kabul ettiğinde hesaplanan rakamdan neredeyse bir milyon bina daha fazladır. Bu hamle Verizon'un önümüzdeki birkaç yıl içinde 30 milyon abone hedefine ulaşmasına yardımcı olacaktır.

T-Mobile'in telafi etmesi gereken çok şey olsa da bu lansman doğru yönde atılmış gerekli bir adımdır. Şirket, kapsama alanındaki müşterileri T-Mobile Fiber'e katılmaya ikna etmek için elinden geleni yapmaktadır.

Lansman itibarıyla müşteriler olağan hız katmanlarına göre üç farklı fiber planından birini seçebilecek olup fiyatlar aylık 60 ABD Dolarından başlayıp 105 Dolara kadar değişecek ancak tüm hizmet türleri beş yıllık fiyat sabitleme ile sunulacaktır. Fiber Founders Club olarak adlandırılan dördüncü bir plan ise esasen erken benimseyenleri teşvik etmek için tasarlanmıştır. Bu 10 yıl boyunca fiyat artışı olmaksızın sadece aylık 70 dolar karşılığında 2 Gbps genişbant sağlayan sınırlı süreli bir tekliftir.

Fiber Founders Club, hizmeti edinebilenler için cazip görünmektedir ancak T-Mobile bunun belirli konumlarda mevcut olduğunu belirtmekle birlikte bu aşamada ayrıntı vermemiştir.

T-Mobile'a yönelik kablosuz ev genişbant hizmetine kaynaklı bastırılmış bir talep de bulunmaktadır. İşletmeci şimdiye kadar ev internet işinin temelini oluşturan 5G sabit kablosuz tabanlı genişbant hizmeti için 1 milyondan fazla kişiden oluşan bir bekleme listesine sahip olduğunu belirtmektedir. Nitekim bu hizmet hızla büyümüş ve bugüne kadar yaklaşık 7 milyon müşteri çekmiştir.

T-Mobile US Genişbant Direktörü Allan Samson, uzun vadeli fiyat garantileriyle desteklenen yeni planlarının müşterilere daha fazla seçenek ve gönül rahatlığı sunmak üzere tasarlandığını, T-Mobile US olarak sektöre yeni girdiklerini ve ülkedeki en hızlı büyüyen genişbant sağlayıcısı olarak, T-Mobile Fiber'i daha fazla topluluğa ulaştırmak ve planlarına daha fazla değer katmanın yollarını bulmak için genişletmeye devam edeceklerini ifade etmiştir.

T-Mobile, halihazırda sonuçlandırılmamış bir başka satın alma olan 4,9 milyar ABD Dolarlık Metronet satın almasının hayata geçirilmesiyle, 2030 yılı sonuna kadar fiber ile 12 milyon ila 15 milyon haneye ulaşmayı beklediğini belirtmektedir. Bu oldukça büyük bir kapsama alanıdır. Ancak işletmeci bunu gerçekleştirse bile bugünkü rakamlara göre iki büyük rakibinin gerisinde kalacaktır. Yine de fiber sektöründe ölçek önemlidir ve T-Mobile iddialıdır. Bu nedenle on yılın sonuna kadar durumun değişmesi de ihtimal dahilindedir.²⁶

3. USPS, 1 Temmuz'da Hizmet Standardı İyileştirmelerinin İkinci Aşamasını Uygulayacak

ABD Posta Hizmetleri (USPS), ülke genelindeki müşterilere daha iyi hizmet verme çabalarının bir parçası olarak, hizmet standardı iyileştirmelerinin bir sonraki aşamasını

²⁶ 04.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.telecoms.com/fibre/t-mobile-us-finally-gets-into-the-fibre-game> adresinden ulaşılabilir.

1 Temmuz'da uygulamaya koymuştur. Şirket 1 Nisan'da hizmet standardı iyileştirmelerinin birinci aşamasını uygulamıştır.

Hizmet standartları bir posta gönderisinin USPS tarafından kabul edildikten sonra teslim edilmesine kadar geçen beklenen gün sayısını belirtmektedir. Mart ayında USPS, hizmet standardı iyileştirmelerinin iki aşamada (1 Nisan ve 1 Temmuz) uygulanacağını duyurmuştur. Bu değişiklikler, kuruluşun operasyonel iyileştirmelerini destekleyecek ve önümüzdeki on yıl içinde ulaşım, posta ve paket işleme ve gayrimenkul maliyetlerindeki azalmalar sayesinde Posta Hizmetleri'ne en az 36 milyar ABD Doları tasarruf sağlayacaktır.

USPS'in 1 Temmuz'da hayata geçirdiği adımlar aşağıdadır:

- Bölgesel işleme ve dağıtım merkezlerinde daha erken kara taşımacılığı sevk sürelerini hayata geçirerek hizmet standardı bantlarının uygulanabilirliğinin artırılması.
- Bir işleme tesisinin hizmet alanı içinde başlayan ve biten posta ve paket hacmini ifade eden dönüş hacminin coğrafi kapsamının belirlenmesi.
- Eklenen coğrafi kapsama alanı ve bantların genişlemesi.

USPS'in 1 Nisan'da hayata geçirdiği adımlar ise aşağıdadır:

- En yakın bölgesel işleme ve dağıtım merkezinden 50 mil mesafeden daha uzakta bulunan 5 haneli bir posta kodunda başlayan USPS Ground Advantage, tek parçalı Birinci Sınıf Posta ve Süreli Yayınlar için hizmet standardına bir gün eklenmesi.
- Ticari posta kabulü için yeni kritik giriş zamanları belirlenmesi.
- 50 mil içindeki ofislerden gelen toplu posta ve paketler için bölgesel işleme ve dağıtım merkezlerine saat 20:00'e kadar varış süresi tanımlanması.

- Pazar veya tatil günlerinden bir gün önce kabul edilen gönderiler için hizmet performansı ölçümünde Pazar ve tatil günlerinin dikkate alınmaması.²⁷

²⁷ 31.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://about.usps.com/newsroom/national-releases/2025/0509-usps-reports-second-quarter-fiscal-year-2025-results.htm> adresinden ulaşılabilir.

ARJANTİN

Nüfusu:	46.303.254
Yüzölçümü:	2.780.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	12.402 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal İletişim Kurumu (ENACOM)
Mobil Şebeke Abonesi:	64.010.000
Sabit Şebeke Abonesi:	6.900.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	87,2

Ericsson ile 5G Toplantısı

Arjantin Ulusal İletişim Ajansı (ENACOM), Ericsson ile teknolojik yükseltmeler üzerine bir çalıştay düzenlemiştir. Toplantıya ajansın denetçisi Juan Martín Ozores, yöneticiler ve İsveçli şirketin Arjantin, Brezilya ve İsveç'teki temsilcileri katılmıştır. Etkinliğin amacı, bir çalışma gündemi paylaşmak ve küresel olarak 5G şebeke dağıtımının mevcut durumu ile işletmeciler için gelecekteki zorluklar ve gereksinimlerle ilgili çeşitli konuları ele almaktır. Öne çıkan konular arasında Yapay Zeka kullanımıyla desteklenen otonom şebekelerin uygulanması ve bu yeni teknolojik neslin sunduğu işlevlerden yararlanarak farklılaştırılmış hizmetlerin geliştirilmesi yer almıştır. Etkinlikte ayrıca, işletmeciler arasında bağlantıyı genişletmek için verimli bir alternatif olarak 5G teknolojisini kullanarak sabit kablosuz erişim (FWA) çözümleri sunma yönündeki artan eğilim analiz edilmiştir. Ayrıca, 5G şebekelerinin karşılaması gereken siber güvenlik gereksinimleri ve dijital uçurumu kapatmaya katkıda bulunan bir dijital ekosistemi teşvik etmede kamu politikalarının rolü tartışılmıştır. Son olarak, sürdürülebilir küresel bağlantıya duyulan ihtiyaç, mevcut ve gelecek zamanlar için bir gereklilik olarak gündeme getirilmiştir.²⁸

²⁸ 19.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.enacom.gob.ar/institucional/-encuentro-sobre-actualizacion-tecnologica-5g-junto-a-ericsson_n4777 adresinden ulaşılabilir.

KANADA

Nüfusu:	38.008.005
Yüzölçümü:	9.984.670 km ²
Kişi Başına Gelir:	49.222 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kanada Radyo-Televizyon ve Telekomünikasyon Komisyonu (CRTC)
Mobil Şebeke Abonesi:	36,5 Milyon
Sabit Şebeke Abonesi:	10,9 Milyon
İnternet Kullanım Oranı (%):	92

1. Bell Şirketi, Telus'u Yasa Dışı IPTV Satışlarıyla İnternet Aboneleri Çekmekle Suçluyor

Bell Ontario, Yüksek Mahkemesi'ne yapmış olduğu beklenmeyen bir başvuru ile Telus'u kapıdan kapıya satış yapan elemanlarına lisanssız bir IPTV uygulamasını pazarlamaları ve müşterileri Telus internet hizmetlerine geçmeye ikna etmeleri için eğitim vermekle suçlamıştır.

Mahkemeye sunulan bir dava dilekçesine göre, iddia edilen faaliyet, Telus'un Bell'den toptan internet hizmeti aldığı bölgelerde gerçekleşmektedir.

Dilekçede, Telus temsilcilerinin Bell ve bağlı programcılarının telif hakkına sahip olduğu eserler ve sinyaller de dahil olmak üzere Kanada ve uluslararası programları çoğaltan ve yeniden ileten yasa dışı, lisanssız bir IPTV uygulamasının kurulumunu teşvik ettiği, kolaylaştırdığı, yetkilendirdiği ve desteklediği iddia edilmektedir.

Dilekçede ayrıca, temsilcilerin yasa dışı korsan TV Hizmetini onaylamak ve çeşitli satış taktiklerini kullanarak Bell ve diğer yasal TV hizmeti sağlayıcılarından Telus'a ek müşteri çekmek için eğitildikleri de ileri sürülmektedir.

Bell, müşteri kaybı nedeniyle finansal olarak zarar gördüğünü belirtmekte ve 35 milyon Kanada Dolarına kadar tazminat talep etmektedir. Bu iddialar mahkemede henüz kanıtlanmamıştır. Telus'tan yorum talebine henüz yanıt gelmemiştir.

Bell, Telus'un bu eylemlerle, telif hakkı ihlalini sürdürmekle kalmayıp, yasa dışı korsan TV hizmetini meşrulaştırmakta olduğunu, tüketicileri yanılttığını ve piyasada kafa karışıklığı yarattığını iddia etmektedir.

Dilekçeden açıkça görüldüğü üzere, Bell, Kanada Düzenleyici Kurumu CRTC'nin geçen hafta en büyük internet hizmet sağlayıcılarının toptan internet çerçevesini kullanmasına izin veren politikasını sürdürme kararı hakkında hala hoşnutsuzluk duymaktadır. Bell böyle bir politikanın şebekelere yapılan yatırımları azaltacağını uzun zamandır savunmaktadır.

Bell'e göre mevcut CRTC kuralları Telus'un müşterilere fayda sağlayan genişbant altyapısına herhangi bir yatırım yapmadan internet hizmetleri satarak kar elde etmesine izin verirken, Telus şimdi de kendi yasal hizmetlerine yatırım yapmak yerine, yasa dışı olduğunu bildiği korsan hizmetlere erişimi kolaylaştırarak kar elde etmeye çalışmaktadır. Bu durum da Telus'u zenginleştirmekte ve buna karşılık Bell de dahil olmak üzere genişbant altyapısına ve yasal TV hizmetlerine yatırım yapanları yatırımlarından elde edecekleri getiriden mahrum bırakmaktadır. Telus'un bu şekilde zenginleşmesi için yasal bir gerekçe veya hukuki bir neden de bulunmamaktadır.

İki telekomünikasyon şirketi bu iddiadan önce de tam olarak dost değildir. Bell Haziran ayı başlarında Telus'u yeni markalaşmış televizyon hizmetlerini Telus TV'de haksız yere yeniden yapılandırmaya çalışmakla suçlamıştır. Mayıs ayında ise Telus, Bell'i doğu Kanada'daki daha büyük telekomünikasyon şirketinin son kilometre fiber tesisleri üzerinden yayın hizmetlerini sunma yeteneğini kasten engellemekle suçlamıştır.

Telus, doğruya doğru genişlemeye odaklanmıştır. Bu genişlemenin temel taşlarından biri, internet, televizyon, ev güvenliği ve/veya mobil kablosuz hizmetlerin bir araya getirilmesidir.

Telekomünikasyon şirketi, şebekelere yapılan yüksek miktardaki yatırımlar ve güçlü rakiplerle doğrudan rekabet etmek zorunda olan küçük hizmet sağlayıcılar üzerindeki olumsuz etkiler hakkındaki endişelere rağmen, toptan internet rejimini ülke çapında bir rekabet kaldırıcı olarak destekleyen tek şirkettir.²⁹

2. Kanada Postası ve İkinci En Büyük Sendikası Anlaşmaya Vardı

Kanada Postası ve Kanada Posta Müdürleri ve Yardımcıları Derneği (CPAA), 18 aylık müzakerelerin ardından yeni bir toplu iş sözleşmesine imzalar atmıştır. CPAA, Kanada Postası'nın ikinci en büyük toplu iş sözleşmesi temsilcisi olup, 8500'den fazla çalışanı temsil etmektedir. CPAA tarafından temsil edilen çalışanlar, esas olarak kırsal Kanada'daki postanelerin yönetiminden sorumludur.

İki taraf arasındaki yeni toplu iş sözleşmesi, çalışanlar için önemli olan konuları ele alırken, aynı zamanda şirket'in mevcut gerçeklerini de yansıtmaktadır. Sözleşme üç yıl içinde %11'lik bir ücret artışı içermekte olup bu artış 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren geriye dönük olarak uygulanacaktır (%2024'te %6, 2025'te %3 ve 2026'da %2 artış).

Bu müzakerelerin hakemi nihai kararında 15 Mayıs'ta yayınlanan son Endüstriyel Araştırma Komisyonu (IIC) raporuna atıfta bulunmuştur. Hakem, IIC raporunun keskin sonuçları da dahil olmak üzere müzakereler üzerinde etkili olduğunu ve raporun ortaya koyduğu zorlu koşullara rağmen tarafların toplu pazarlığının işe yaradığını kanıtladığını belirtmiştir.

Kanada Postası ile CPAA arasındaki yeni toplu iş sözleşmesi 1 Ocak 2024 tarihinden 31 Aralık 2026 tarihine kadar geçerli olacaktır.³⁰

²⁹ 27.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://cartt.ca/bell-accuses-telus-of-using-illegal-iptv-sales-to-lure-internet-subscribers/> adresinden ulaşılabilir.

³⁰ 19.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.canadapost-postescanada.ca/cpc/en/our-company/news-and-media/corporate-news/news-release/2025-06-19-canada-post-and-its-second-largest-union-reach-an-agreement> adresinden ulaşılabilir.

ASYA KITASI**AZERBAYCAN CUMHURİYETİ**

Nüfusu:	10.386.538
Yüzölçümü:	86.600 km ²
Kişi Başına Gelir:	4.782 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi İletişim Teknolojileri Ajansı
Mobil Şebeke Abonesi:	10.750.300
Sabit Şebeke Abonesi:	1.673.210
İnternet Kullanım Oranı (%):	79,80

1. Küresel Ulaştırma Bağlantısı Forumu İstanbul'da Düzenlendi

Küresel Ulaştırma Bağlantısı Forumu, üst düzey politikacılar, ulaştırma bakanları, uluslararası kuruluş temsilcileri, finans kuruluşları, sektör liderleri ve uzmanların katılımıyla 27-29 Haziran 2025 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilmiş olup, Forumda, uluslararası ulaştırma koridorlarının geliştirilmesi ve lojistik işbirliğinin güçlendirilmesi konularında üst düzey görüşmeler yapılmıştır.

Etkinlik kapsamında, BM ve Dünya Bankası'nın katılımıyla Orta Koridor'a ilişkin bakanlar düzeyinde kapalı bir toplantı düzenlenmiştir. Toplantıda konuşan Azerbaycan Dijital Kalkınma ve Ulaştırma Bakanı Rashad Nabiye, değişen jeopolitik koşulların Orta Koridor'u küresel tedarik zincirlerinin önemli bir unsuru haline getirdiğini belirtmiştir. Nabiye, Azerbaycan'ın bölgesel projelere bağlılığını ve transit güvenliğini sağlamaya yönelik çalışmalarını vurgulamıştır.

Bakan Nabiye ayrıca Türkiye Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu ve AB Komşuluk ve Genişleme Genel Müdür Yardımcısı Simon Mordue ile ikili görüşmeler

gerçekleştirerek ulaştırma alanındaki mevcut ve potansiyel işbirliği konularını ele almıştır.³¹

2. Azerbaycan-Avusturya Ortak Komisyonu’nun 11. Oturumu Viyana’da Yapıldı

Azerbaycan-Avusturya Ekonomik, Tarımsal, Endüstriyel, Teknik ve Teknolojik İşbirliği Ortak Komisyonu’nun 11. oturumu Viyana’da düzenlenmiştir. Toplantıda Avusturya tarafı, iki ülke arasındaki ekonomik ve kültürel ilişkilerin gelişme potansiyeline dikkat çekerken; Azerbaycan heyeti, makroekonomik göstergeler, ticaret hacmi, barış inşası ve işgalden kurtarılan bölgelerdeki yeniden yapılanma çalışmaları hakkında bilgi vermiştir.

Dijital Kalkınma ve Ulaştırma Bakan Yardımcısı Samir Mammadov, ulaştırma ve dijital dönüşümdeki ilerlemeler ile Orta Koridor’un geliştirilmesine yönelik Azerbaycan’ın aldığı önlemleri aktarmıştır. Görüşmelerde karşılıklı yatırım, ticaret, tarım, enerji, dijital kalkınma, sağlık, kültür ve turizm başta olmak üzere çeşitli alanlarda işbirliği imkânları değerlendirildi. Oturum, iki ülke arasında imzalanan işbirliği protokolünün kabul edilmesiyle sona ermiştir.³²

³¹ 28.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://mincom.gov.az/en/media-en/news/minister-rashad-nabiyev-addressed-global-forum-on-transport-connectivity> adresinden ulaşılabilir.

³² 12.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://mincom.gov.az/en/media-en/news/vienna-hosts-11th-session-of-intergovernmental-commission-between-azerbaijan-and-austria> adresinden ulaşılabilir.

ÇİN HALK CUMHURİYETİ

Nüfusu:	1.441.400.838
Yüzölçümü:	9.706.961 km ²
Kişi Başına Gelir:	12.556 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Sanayi ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı
Mobil Şebeke Abonesi:	1.810.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	173.000.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	73,05

1. Çin'in 300 Şehrinde 5G-Advanced Şebekesi

Çin Sanayi ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı'na göre, 5G'den 6G'ye geçişte kilit rol oynayan 5G-advanced (5G-A) teknolojisi ülkede 300'den fazla şehirde konuşlandırılmış durumdadır.

China Mobile Genel Müdürü He Biao, şirketin “5G-A altyapısı üzerinde 6G teknolojilerini deneyeceğini ve ikisinin entegre araştırma ve geliştirmeyi teşvik edeceğini” söylemiştir. 5G'nin önemli bir yükseltmesi olan 5G-A ağları, teorik olarak 5G'ye kıyasla en yüksek veri hızlarında ve bağlantı yoğunluğunda on kat iyileşme sağlamaktadır. China Mobile'a göre ayrıca, 100 milyar nesnelerin interneti cihazını birbirine bağlayan bir pazarın da kilidini açacaktır. Daha da önemlisi, 5G-A baz istasyonları entegre algılama ve iletişim yeteneklerine sahiptir. Sadece ses ve veri iletimini idare etmekle kalmayıp, aynı zamanda dağıtılmış radar sistemleri olarak da işlev görebileceklerini ve kapsama alanlarındaki havadaki nesnelerin gerçek zamanlı olarak algılanmasını sağlayabileceklerini belirten China Mobile, Guangdong eyaletinin Shenzhen kentinde drone teslimatı gibi alçak irtifa ekonomisinin gelişimini kolaylaştırmak için böyle bir sistemi test ettiğini de sözlerine eklemiştir.

Bakanlıktan alınan veriler, Çin'de 30'dan fazla eyalet düzeyindeki bölgenin 5G-A teknolojisini başlattığını ve abone sayısının 10 milyonu aştığını göstermektedir. Huawei Technologies Co'ya göre, 5G-A ve yapay zekânın yakınsaması dönüşümü

yönlendirmektedir. Endüstriyel sektörde, 5G-A'nın ultra düşük gecikme süresi ve yüksek bant genişliği, robotlar için hassas algılama ve karar verme olanağı sağlamaktadır. 5G-A aracılığıyla gerçek zamanlı veri işleme, kapalı döngü “algıla-karar ver-eyleme geç” operasyonlarını destekleyerek verimliliği ve güvenliği artırırken yüksek riskli iş tehlikelerini azaltmaktadır.

Leju Robot CEO'su Chang Lin, robotların endüstriyel üretime ve günlük uygulamalara gerçekten entegre olabilmesi için düşük gecikme süresinin temel gereklilik olduğunu ve işbirliğine dayalı karar vermenin ticari uygulamanın anahtarı olduğunu söylemiştir.

5G-A'nın geniş kapsama alanı ve yapay zekâ rota optimizasyonu arasındaki sinerji de verimliliği artırmaktadır ve maliyetleri düşürmektedir. Örneğin, Huawei'ye göre 5G-A'dan yararlanan drone teslimatları daha akıllı yol planlaması gerçekleştirerek hızı önemli ölçüde artırmakta ve operasyonel giderleri azaltmaktadır.

Huawei Genel Müdürü Wang Tao, ticari olarak deneyim odaklı para kazanmanın 5G-A'nın başarısının anahtarı olduğunu söylemiştir. Ağ yeteneklerini bulut oyunları ve çok açılı spor yayınları gibi premium kullanıcı deneyimlerine dönüştüren 5G-A, yenilikçi ödeme modellerini mümkün kılmaktadır. Bu “*deneyim için ödeme*” trendi tüketimi yeniden şekillendirmekte ve yeni değerlerin kilidini açmaktadır.

Ancak, birtakım zorluklar da bulunmaktadır. Çin Mühendislik Akademisi akademisyenlerinden Wu Hequan, son yıllarda artırılmış gerçeklik ve alçak irtifa ekonomisi gibi yeni ortaya çıkan uygulamaların yüksek alt sistemden ana sisteme doğru bağlantı (uplink) bant genişliği için artan bir talebe yol açacağını söylemiştir. Bununla birlikte, mevcut 5G ağları yetersiz uplink hızlarında eksikliklerle karşı karşıyadır.

Ana sistemden uçbirime bağlantı (Downlink) hızı ağ sunucularından yerel cihazlara veri aktarım hızını ifade ederken, uplink hızı yerel cihazlardan sunuculara veri aktarımını ölçmektedir. Wu'ya göre, Çin'in mobil ağları aşağı bağlantı hızlarında kayda değer bir ilerleme kaydetmiş olsa da - 5G, 4G'den yedi kat ve 5G-A, 5G'den 10 kat

daha hızlıdır – uplink hızları hala downlink performansının önemli ölçüde gerisinde kalmaktadır.³³

2. 5G Bağlantılarında ve Uygulamalarında Lider Ülke

Çinli şirketler, ülke yeni nesil dijital altyapıdaki liderliğini sağlamlaştırmak için, 5G'den 6G'ye yeni özelliklerle köprü kurmada kilit rol oynayan 5G-advanced ve insansı robotlardan akıllı bağlantılı araçlara kadar en ileri uygulamaları güçlendirmek için yapay zekâ teknolojilerinin benimsenmesini hızlandırmaktadır.

Dünyanın en büyük mobil telefon işletmecilerini temsil eden bir endüstri grubu olan GSMA, 2030 yılına kadar 5G'nin küresel olarak toplam mobil bağlantıların %57'sini oluşturacağını öngörmekte ve Çin'in güçlü ağının endüstriyel dijitalleşmenin temelini oluşturduğunu belirtmektedir.

Dünyanın en büyük telekom işletmecisi China Mobile'ın başkanı Yang Jie, yapay zekânın görüntü tanıma ve karmaşık muhakeme gibi görevlerde insanlardan daha iyi performans gösterdiği “AI ötesi çağ”ın başlangıcını vurgulamıştır. 18 Haziran günü başlayan Mobile World Congress Shanghai konferansında Yang, “Yapay zekâ terminalleri, bağlantılı araçlar ve robotlar gibi silikon tabanlı yaşam formları yakında insan sayısını geçecek.” demiştir.

Yang, bu değişimden faydalanmak için, karmaşık görevlerin üstesinden gelmek için yapay zekânın evrimini hızlandırmak, silikon ve karbon tabanlı sistemler arasında köprü kurmak için yeni nesil ağlar oluşturmak ve yaşam tarzlarını, üretimi ve yönetişimi yeniden tanımlamak için iş birliğine dayalı inovasyonu teşvik etmek de dahil olmak üzere bir karbon-silikon füzyon stratejisinin ana hatlarını çizmiştir. “Yapay zekâ eşî benzeri görülmemiş fırsatlar sunmaktadır. China Mobile bu yeni dönemde bir sağlayıcı, toplayıcı ve işletmeci olmayı hedefliyor.” diye eklemiştir.

³³ 22.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.technologynewschina.com/2025/06/nation-spearheads-5g-network-across-300.html?view=magazine> adresinden ulaşılabilmektedir.

Çin Sanayi ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı'nın son verilerine göre, Çin'in 5G altyapısı önemli bir ilerleme kaydetmiştir. 5G istasyonları şu anda ülkedeki tüm mobil baz istasyonlarının %33'ünü oluşturmaktadır.

Huawei'nin dönüşümlü başkanı Xu Zhijun, telekom pazarının olgun bir aşamaya girdiğini, ancak değişimin her yerde mevcut olduğunu söylemiştir. Xu, tüm ekosistemde eşgüdümlü çabalarla yüksek çözünürlüklü videoların arz ve tüketimini artırmak ve akıllı bağlantılı araçlarda yeni büyüme için 5G'yi her arabaya getirmek için daha fazla çaba gösterilebileceğini söylemiştir.

Akıllı ve Bağlantılı Araçlar için Çin Endüstri İnovasyon İttifakı tarafından yapılan bir tahmine göre, 5G bağlantılı araçlar 2025 yılında Çin'de satılan tüm otomobillerin %30'unu oluşturması ve 2026 ile 2030 yılları arasında %95'e yükselmesi beklenmektedir.

Xu, otonom araçların kendi kendine sürüş operasyonları sırasında bağımsız algılama ve karar verme yeteneğine sahip olması gerektiğini söylemiştir. Hem araç kabini hem de otomobilin kendisi ağ bağlantısına ihtiyaç duysa da, iş modelleri gibi ihtiyaçları da farklıdır. Bu nedenle, bu sistemler bağımsız olarak çalışmalı ve her biri kendi bağlantısını sürdürmelidir. Xu, *“Sektör, akıllı bağlantılı araçlardaki bu büyüme fırsatını değerlendirmelidir.”* demiştir.

Şangay merkezli bir yapay zekâ ve robotik girişimi olan AgiBot'un pazarlama müdürü Qiu Heng, şirketin robotlarının telekom şirketleri için rehber görevi görebileceğini ve gerçek zamanlı dinleme ve konuşma yetenekleriyle hem Çince hem de İngilizce çok yönlü sesli görüşmeleri destekleyebileceğini söylemiştir. Özel bir büyük dil modeliyle güçlendirilen robotlar, doğru açıklamalar ve pazarlama diyalogları sunarak kesin ve verimli bilgi iletimi sağlayabilmektedir.

Bu arada robotlar, otonom yol planlama, navigasyon ve engellerden kaçınma özellikleriyle karmaşık ortamlarda hareket edebilmektedir. Qiu, robotların alarm ışıkları gibi tesis uyarılarını ve sıcaklık ve nem sensörleri gibi engelleri doğru bir şekilde tespit edebildiklerini, böylece operasyonel verimliliği ve güvenliği önemli ölçüde artırırken

işgücü maliyetlerini ve riskleri azalttıklarını söylemiştir. řu anda şirketin robotlarının telekom işletmecilerinin hizmet salonları, kurumsal showroamlar, finans şirketlerinin sergi alanları ve otomotiv teşhir stantları gibi büyük ölçekli interaktif hizmet senaryolarında kullanıldığını da sözlerine eklemiştir.³⁴

³⁴ 19.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına [adresinden](https://www.chinadaily.com.cn/a/202506/19/WS68536420a310a04af22c7268.html) ulaşılabilir.

ENDONEZYA

Nüfusu:	281.248.053
Yüzölçümü:	1.905.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	4.783 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (BRTI)
Mobil Şebeke Abonesi:	353.800.000
Sabit Şebeke Abonesi:	9.000.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	77

İnternet Erişim Atağı

Endonezya'da hükümet, özellikle fiber optik şebekelerin bulunmadığı bölgeler, okullar, sağlık ocakları ve köy muhtarlıkları gibi bölgelerde 100 Mbps'ye kadar sabit internet erişimi sağlanmasına yönelik program hakkında hücresel işletmecilerle görüş alışverişinde bulunmuştur. İletişim ve Dijital Bakanı Meutya Hafid, bu politikanın, çok taraflı katılımı ve uygun hizmet fiyatlarını teşvik eden yeni spektrum tahsisi ve açık erişim ağı şemaları aracılığıyla kolaylaştırılacağını belirtmiştir. Bu adım, Cumhurbaşkanı Prabowo Subianto'nun göreve başlama konuşmasında yönlendirdiği ulusal dijital eşitliğin hızlandırılmasının bir parçasıdır. Meutya, Cakarta İletişim ve Dijital Ofisi'nde Telkom, Telkomsel, Indosat ve XL Smart liderlerinin önünde yaptığı konuşmada, *"Hepimizin bildiği gibi, Cumhurbaşkanı göreve başlama konuşmasında, dijitalleşmenin insanların ekonomik yaşamlarını iyileştirmedeki önemini defalarca dile getirdi."* demiştir. Bu çalışmanın, henüz fiber optik şebekelerin kapsamadığı alanlarda, özellikle okullar, sağlık ocakları, köy muhtarlıkları ve haneler gibi kamu tesislerine yüksek hızlı sabit internet hizmeti sunulmasının önünü açması beklenmektedir. İletişim ve Dijital Bakanlığı Dijital Altyapı Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre, okulların %86'sı hala sabit internet erişimine sahip değildir. Ayrıca, Toplum Sağlığı Merkezlerinin %75'i kaliteli bir şekilde hizmet alamamakta ve sabit geniş bant penetrasyonu Endonezya'daki hanelerin yalnızca %21,31'ine ulaşmış durumdadır. Bunu desteklemek için hükümet, sabit ağ sağlayıcılarına şeffaf bir şekilde tahsis edilecek yeni bir spektrum hazırlamıştır. Uygulanacak ağ modeli açık erişimdir, yani lisans

sahiplerinin altyapılarını diğer telekomünikasyon sağlayıcıları tarafından paylaşılan kullanıma açmaları gerekmektedir. Meutya, yaptığı açıklamada, *"Bu, her spektrum politikasının yalnızca düzenleyici yönleri önceliklendirmesini değil, aynı zamanda endüstri katılımı ve hazırlığı için mümkün olan en geniş alanı açmasını sağlama yolunda attığımız bir adımdır."* şeklinde konuşmuştur. Bu ucuz internet programının yasal dayanağı olarak Bakanlık Yönetmeliğinin hazır olup olmadığı da bir aydan uzun süredir sektör istişaresinden geçmiştir.³⁵

³⁵ 12.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.komdigi.go.id/berita/siaran-pers/detail/pemerintah-siapkan-internet-100-mbps-untuk-sekolah-dan-puskesmas-blank-spot> adresinden ulaşılabilir.

FİLİPİNLER

Nüfusu:	113.000.000
Yüzölçümü:	300.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	7.450 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dairesi (DICT)
Mobil Şebeke Abonesi:	166.450.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.900.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	73,6

Filipinler'in Mobil Hizmet Gelirleri

Analist firması GlobalData'nın yeni araştırmasına göre, Filipinler'deki mobil hizmetler gelirinin 2024'te 4 milyar ABD Dolarından 2029'da 5 milyar ABD Dolarının üzerine çıkması beklenmektedir. Bu, esas olarak mobil veri hizmetlerinin giderek daha fazla benimsenmesi ve 5G şebekelerin genişlemesiyle yönlendirilen %5,2'lik bir bileşik yıllık büyüme oranını (CAGR) temsil etmektedir.

Veri kullanımı artmaya devam ederken, mobil ses gelirinin aynı dönemde %9,2'lik bir CAGR ile düşmesi beklenmektedir. Tüketiciler daha veri merkezli ve paketlenmiş hizmet tekliflerine yöneldikçe, kullanıcı başına ortalama gelirin (ARPU) de daralması beklenmektedir.

Aylık mobil veri kullanımının 2024'te 8,7 GB'tan 2029'da 17,7 GB'a çıkarak iki katından fazla artması öngörülmektedir. Bu büyüme, akıllı telefonlarda çevrimiçi video akışı ve sosyal medya gibi yüksek bant genişliğine sahip uygulamaların tüketimiyle desteklenmektedir.

GlobalData'da Telekom Analisti olan Kantipudi Pradeepthi, 4G'nin, 2028'e kadar Filipinler'de abonelikler açısından önde gelen mobil teknoloji olmaya devam edeceğini, 5G aboneliklerinin, mobil işletmecilerinin devam eden ağ genişlemesiyle 2029'da 4G'yi geçeceğini ve toplam mobil aboneliklerin %53'ünü oluşturacağını ifade etmiştir. Globe

Telecom, 2025'in 1. çeyreği itibarıyla Metro Manila'nın %98,71'ine ve Visayas ile Mindanao bölgelerindeki büyük şehirlerin %97,97'sine ulaşan kapsama alanıyla sürekli 5G dağıtımıyla tanınmıştır.

Pradeepthi, PLDT ve Globe Telecom'un ülke çapındaki 5G ağ yatırımları sayesinde 2028'e kadar abonelikler açısından mobil hizmetler pazarına hakim olmaya devam edeceğini de belirtmiştir. ³⁶

³⁶ 19.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://developingtelecoms.com/telecom-business/operator-news/18656-philippines-mobile-service-revenue-to-exceed-us-5-billion-by-2029.html> adresinden ulaşılabilir.

HİNDİSTAN

Nüfusu:	1.453.205.609
Yüzölçümü:	3.287.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	2.540 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu (TRAI)
Mobil Şebeke Abonesi:	1.170.530.000
Sabit Şebeke Abonesi:	35.110.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	52,4

Hindistan'da Dijital Onay Yönetimi için Pilot Proje Uygulaması

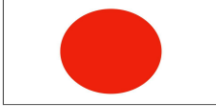
Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu TRAI, müşterilerin daha önce mal veya hizmet satın aldığı işletmelere karşı çok sayıda spam şikayeti yaptığını gözlemlemiştir. Soruşturma sonucunda, bu tür işletmeler genellikle ticari aramalar ve mesajlar almak için tüketicinin onayına sahip olduklarını iddia etmiştir.

2018 Telekom Ticari İletişim Müşteri Tercihi Yönetmeliği (TCCCPR) tarafından tanımlanan düzenleyici çerçeve kapsamında, bir işletme tüketiciden açık onay almış olması koşuluyla tüketicie “*Rahatsız Etmeyin (DND)*” (do not disturb) tercihlerinden bağımsız olarak ticari iletişimlerde bulunabilmektedir. Ancak, birçok durumda bu onaylar çevrimdışı veya doğrulanamayan yollarla toplandığından, geçerliliklerini ve gerçekliğini tespit etmek son derece zordur. Birçok durumda, tüketiciler mobil numaralarının bu amaçla kuruluşlar tarafından yanlış beyan, aldatma veya yetkisiz veri paylaşım uygulamaları yoluyla edinildiğini bildirmektedir. TRAI, bu tür uygulamaları engellemek için son yıllarda birkaç yenilikçi düzenleyici önlem almıştır. Bunlar arasında, tüketicilerin önceden DND kaydı olmadan bile kayıtlı olmayan tele pazarlamacılara (UTM'ler) karşı şikayette bulunmalarına izin verilmesi ve kuruluşlar tarafından spam faaliyetleri için kötüye kullanılan telekom kaynaklarının büyük ölçekli olarak kesilmesi yer almaktadır. Ancak, tüketicinin çevrimdışı onayına atıfta bulunularak ticari iletişim için onayın doğrulanması zorlu bir durum olmaya devam etmektedir. Sorunu ele almak için, düzenlemeler kuruluşlar tarafından dijital olarak

onay alınmasını ve ticari olarak tüketiciler iletişime geçilirken onayların kolayca doğrulanması için Telekom Hizmet Sağlayıcıları (TSP'ler) tarafından tutulan güvenli ve birlikte çalışabilir bir dijital onay siciline kaydedilmesi öngörülmektedir. Ancak, bu onay kayıt çerçevesinin başarılı bir şekilde çalışması için ticari iletişim gönderen kuruluşların katılımı önemli bir gerekliliktir. Buna göre, ulusal uygulamayı başlatmak için TRAI, Hindistan Merkez Bankası (RBI) ile koordinasyon halinde belirli bankaları içeren bir Pilot Proje başlatmış ve 13 Haziran 2025'te tüm Telekom Hizmet Sağlayıcılarına bu çerçeveyi bankalarla işbirliği içinde pilot olarak uygulamalarını zorunlu kılan bir Yönerge yayımlamıştır. Bankacılık işlemlerinin hassasiyeti ve spam aramaları yoluyla gerçekleşen mali dolandırıcılık vakaları göz önüne alındığında, bankacılık sektörü uygulamanın ilk aşaması için önceliklendirilmiştir. Düzenleyici Sandbox çerçevesi altında çalışan bu Pilot program, geliştirilmiş Onay Kayıt İşlevi'nin (CRF) operasyonel, teknik ve düzenleyici yönlerini doğrulayacak ve dijital onay ekosisteminin sektör bazında ölçeklenmesi için temel oluşturacaktır.

TRAI, tüketici çıkarlarını korumaya ve meşru ticari iletişimlere olan güveni artırmaya kararlı olduğunu belirtmiştir. Kurum, ekosistemin daha güvenli, şeffaf ve tüketici merkezli uygulamalara doğru evrilmesini sağlamak için sektörel düzenleyiciler ve paydaşlarla çalışmaya devam edecektir.³⁷

³⁷ 16.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.trai.gov.in/notifications/press-release/tra-launches-pilot-project-digital-consent-management-partnership-rbi> adresinden ulaşılabilir.

JAPONYA

Nüfusu:	123.638.361
Yüzölçümü:	377.973 km ²
Kişi Başına Gelir:	39.030 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Japonya İçişleri ve Haberleşme Bakanlığı (MIC)
Mobil Şebeke Abonesi:	219.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	59.800.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	84,9

Japonya Yurtdışı Gelişimi Fonu Kuruluşu'nun Endonezya'daki Projeyi Destek Onayı

Japonya İçişleri ve Haberleşme Bakanı, Japonya'nın BİT ve Posta Hizmetlerinin Yurtdışı Gelişimi Fonu Kuruluşu'nun Endonezya'daki Bina içi Taşıyıcı-bağımsız Barındırma Projesini (Indoor Carrier-neutral Hosting Project) geliştirmek için sunduğu başvuruyu onaylamıştır.

Japonya'nın BİT ve Posta Hizmetlerinin Yurtdışı Kalkınma Fonu Şirketi (JICT), Japonya'nın BİT ve Posta Hizmetlerinin Yurtdışı Kalkınma Fonu Şirketi Yasası'nın (Yasa No. 35, 2015) 25. Maddesi, 2. Fıkrası hükümleri uyarınca Endonezya'daki Bina içi Taşıyıcı-bağımsız Barındırma Projesini (Indoor Carrier-neutral Hosting Project) geliştirilmesine destek sağlama kararının onaylanması için İçişleri ve Haberleşme Bakanlığı MIC'e bir başvuruda bulunmuştur. Başvuruya yanıt olarak, MIC, JICT tarafından JICT Destek Standartlarına (MIC Bildirimi No. 412, 2015) göre desteklenecek projenin işlerini ve içeriklerini incelemiştir. Sonuç olarak, projenin destek standartlarını karşıladığı kabul edilmiştir. Buna göre, MIC başvuruyu talep edildiği şekilde onaylamıştır.

JICT, EXEO Group, Inc.'in bir yan kuruluşu olan dhost Global, Inc. ile birlikte Endonezya'daki Bina içi Taşıyıcı-bağımsız Barındırma Projesini (indoor carrier-neutral hosting) geliştirmek için 1 milyar Yen'e kadar kredi ve yatırım yoluyla destek sağlamayı

planlamaktadır. Bu destek, 18 Ocak 2021'de destek için onaylanan proje ve 30 Mayıs 2023'te ek destek için onaylanan proje ile ilgilidir.

Bu proje, yerel mobil işletmecilerden temin edilen kapalı alan anten ekipmanlarının 5G'ye yükseltilmesini ve ekipmanı çalıştırırken ve bakımını yaparken birden fazla telekomünikasyon işletmecisine hizmet sağlanmasını ve bu destek yoluyla 5G gibi yeni nesil iletişimlerin inşası ve işletimi ile ilgili bilgi edinilmesini içermektedir. Ayrıca proje ile, 5G ve diğer teknolojilerin Güneydoğu Asya'daki komşu ülkelere yayılması için fırsatlar sağlanması beklenmektedir.³⁸

³⁸ 17.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.soumu.go.jp/main_sosiki/joho_tsusin/eng/pressrelease/2025/6/17_1.html adresinden ulaşılabilir.

KUVEYT

Nüfusu:	4.336.135
Yüzölçümü:	17.820 km ²
Kişi Başına Gelir:	41.079 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Düzenleme Kurumu (CITRA)
Mobil Şebeke Abonesi:	7.780.000
Sabit Şebeke Abonesi:	584.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	99,7

1. Kuveyt'te Sürdürülebilir, Çeşitlendirilmiş Bir Ekonomi İnşası İçin Çalışmalar

Kuveyt sürdürülebilir, çeşitlendirilmiş bir ekonomi hedefini desteklemek için teknoloji ve iletişim altyapısını hızla geliştirmektedir. Hükümetin önemli bakanları yakın zamanda, Ulusal Yapay Zeka Stratejisi (2025-2028) kapsamında altyapı, sağlık, enerji ve eğitimde verimliliği artırmak için yapay zeka ve veri analitiğini kamu hizmetlerine entegre etmek üzere Google Cloud yöneticileriyle bir araya gelmiştir. Bu strateji, Kuveyt'in Vizyon 2035'ile uyumlu yönetim, gizlilik, güvenlik ve iş gücü becerisi geliştirmeye odaklanmaktadır.

Telekom devi Ooredoo Kuveyt, 5G şebeke kurulumlarına öncülük etmekte, altyapıyı devasa antenlerle güçlendirmekte ve dilimleme ve uç bilişim dahil şebeke yeteneklerini geliştirmek için Ericsson ile işbirliği yapmaktadır. Bu yenilikler limanlar, petrol, eğitim ve sağlık gibi sektörleri canlandırmayı hedeflerken, Nvidia ile yapılan ortaklık gerçek zamanlı, akıllı ağ hizmetleri için bir Yapay Zeka Mükemmeliyet Merkezi'nin başlatılmasını da hedeflemektedir.

Kuveyt'in dijital dönüşümü, Google Cloud ofislerinin genişletilmesini ve yapay zeka ve bulut çözümleri kullanarak hükümetin mali ve idari sistemlerini modernize etmek için Microsoft ile ortaklık kurulmasını içermektedir. Siber güvenlik çalışmaları, Microsoft ile

birlikte veri, uygulama ve altyapıyı modern siber tehditlerden koruyan Merkezi Bilgi Teknolojileri Ajansı'nın Sıfır Güven girişimi tarafından yönetilmektedir. Bilgi Bakanlığı'nın Ulusal Siber Güvenlik Merkezi ile yaptığı anlaşma, ulusal medya operasyonlarını güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

Gelişmiş dijital altyapı ve siber güvenliğe rağmen, Kuveyt çevrimiçi kumar pazarına girme konusunda temkinli olmaya devam etmektedir. Komşu ülkeler ekonomilerini canlandırmak için regüle edilmiş çevrimiçi oyunu benimserken, Kuveyt muhafazakar bir duruş sergilemektedir. Uzmanlar, ülkenin toplumsal değerleri korurken sektörü sorumlu bir şekilde düzenlemek için teknoloji yeniliklerinden yararlanabileceğini öne sürmektedir.

Dijital büyümeyi destekleyen Kuveyt, mega altyapı projelerine büyük yatırımlar yapmaktadır. Çin'in Kuşak-Yol Girişimi'nin bir parçası olan Bubiyan Adası'ndaki Mubarak Al Kabeer Limanı, bölgesel ticaret lojistiğini geliştirecektir. Planlanan yeni şehirler Saad Al-Abdullah ve Sabah Al-Ahmad ile birlikte devasa Al-Mutlaa Şehri konut projesi, 400.000'den fazla sakine okullar, sağlık merkezleri ve imkanlar sunan akıllı şehir teknolojilerini bünyesinde barındıracak, yaşam kalitesini iyileştirecek ve Kuveyt'in Orta Doğu'da teknoloji odaklı bir merkez olarak konumunu sağlamlaştıracaktır.³⁹

2. Kuveyt'te Telekomünikasyon Hizmeti Dağıtımını Modernize Etmek İçin Yeni Düzenlemeler

Kuveyt Bilgi Teknolojileri ve İletişim Düzenleme Kurumu CITRA, lisanslı telekomünikasyon işletmecileri adına hizmet sunan önemli araçlar olan mobil ve sanal telekomünikasyon hizmeti bayilerini yönetmeyi amaçlayan taslak düzenlemeleri açıklamıştır. Bu girişim, Kuveyt'in hızla gelişen telekomünikasyon sektöründe şeffaflığı, yönetişimi ve hizmet kalitesini artırmayı amaçlamaktadır.

³⁹ 11.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.samenacouncil.org/samena_daily_news?news=106013 adresinden ulaşılabilmektedir.

CITRA'nın katılımcı yaklaşımını vurgulayan "Mobil ve Sanal Telekomünikasyon Hizmeti Bayileri İçin Düzenlemeler" başlıklı taslak, halihazırda kamuoyunun görüşüne açıktır. Telekom işletmecileri, hukuk uzmanları ve bayiler dahil olmak üzere paydaşlar, yatırımı teşvik eden ve iş yapmayı kolaylaştıran dengeli bir düzenleme sağlamak için geri bildirim sağlamaya davet edilmektedir.

Yetkili bayiler için temel lisanslama gereklilikleri arasında geçerli bir ticari lisansa sahip olmak, en az on şubesi olan operasyonel varlık, telekom işletmecileriyle resmi anlaşmalar, işgücü kotasına uyum, ayrıntılı iş ve teknik planların sunulması ve 5000 Kuveyt dinarı (KWD) tutarında iade edilmeyen bir ücretin ödenmesinin yanı sıra banka garantisi yer almaktadır. Lisanslar bir yıl geçerli olacak ve 21 iş günü içinde işleme alınacaktır.

Taslak, telekom sağlayıcıları için yükümlülükleri ana hatlarıyla belirtmekte ve CITRA lisanslı bayilerle özel iş birliği, sistem entegrasyonu, düzenli raporlama, hizmet aktivasyon kontrolleri ve komisyon yapılarında şeffaflık zorunluluğu getirmektedir. Yetkili bayiler, alt sözleşme yapma, çalışan tanımlama, siber güvenlik tedbirleri ve satış noktalarında gözetim gibi katı operasyonel standartlara uymak zorundadır.

Genel hükümler, mevzuata uyum için paylaşılan hesap verebilirliği, CITRA'nın izleme sistemleriyle zorunlu entegrasyonu ve sözleşme değişiklikleri üzerinde Düzenleyici Kurumun denetimini şart koşturmaktadır. CITRA, adil rekabeti ve yatırımcı dostu bir telekom ortamını teşvik etme taahhüdünü vurgulayarak, kendisini hizmet tahsislerini onaylayan ve fiyatlandırmayı düzenleyen tek otorite olarak konumlandırmaktadır.

İstişare süreci, düzenlemenin kesinleştirilmesinden önce endüstri ve kamuoyunun girdisine imkan sağlamakta ve Kuveyt'in telekom dağıtım çerçevesinin modernizasyonunda önemli bir adımı teşkil etmektedir.⁴⁰

⁴⁰ 11.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.samenacouncil.org/samena_daily_news?news=106020 adresinden ulaşılabilir.

MALEZYA

Nüfusu:	34.300.000
Yüzölçümü:	329.847 km ²
Kişi Başına Gelir:	11.700 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Malezya Haberleşme ve Multimedya Komisyonu (MCMC)
Mobil Şebeke Abonesi:	47.950.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.200.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	%97,4

1. Malezya'daki Telekomünikasyon Sektörünün Dayanıklılığı

Finansal analistler, Malezya'nın telekomünikasyon sektörünün son dönemdeki hisse senedi fiyatlarında yaşanan düşüşe rağmen dayanıklılığını korumasının beklendiğini ifade etmektedir. Piyasa gözlemcilerine göre, sabit hat oyuncularını, devam eden geniş bant ve veri merkezi genişlemesinden faydalanmak için özellikle iyi bir konumdadır.

Hong Leong Yatırım Bankası Araştırma (HLIB Araştırma), sektörün bu mali yılın (1Ç25) ilk çeyreğinde bazı zayıf noktalar yaşadığını belirtirken, hisse senedi fiyatlarındaki son gerilemenin temel endişelerden çok piyasa rotasyonu ile ilgili olduğuna inandığını belirtmiştir.

Araştırma kuruluşu sektöre karşı tarafsız bir duruş sergilemiş ancak genişbant ve 5G altyapısındaki rolleri ve yakın zamanda gerçekleşecek veri merkezi dağıtımları nedeniyle risk-ödül dinamiklerinin sabit hat işletmecilerini hala desteklediğini vurgulamıştır.

Mobil cephede ise araştırma kuruluşu, Malezya'nın %145'lik doymuş mobil penetrasyon oranının, hizmet geliri büyümesinin giderek ön ödemeli abonelik

planlarından faturalı abonelik planlarına geçişe bağımlı hale geldiği anlamına geldiğini belirtmiştir.⁴¹

2. Malezya Ticaret Bakanlığı'nın Araştırması

Malezya Ticaret Bakanlığı, ülkedeki bir Çin'li şirketin Büyük Dil Modelleri eğitimi için Nvidia ve yapay zeka çipleriyle donatılmış sunucuların kullanıldığına dair medya raporlarını doğruladığını duyurmuştur. Bakanlık, yaptığı açıklamada, herhangi bir yerel yasa veya düzenlemenin ihlal edilip edilmediğinin ilgili kurumlarla doğrulama sürecinde olduklarını ifade etmiştir.

Nvidia, çiplerini kullanan sunucular içeren Malezya veri merkezlerinde yapay zeka modelleri inşa etmeye çalıştıklarını ifade etmiştir. Daha önce Biden yönetimi tarafından, gelişmiş yapay zeka çiplerinin ihracatına kısıtlama getirilmiştir. Trump yönetimi kısıtlamaları kaldırmış fakat ABD şirketlerinin Çin'in yapay zeka model eğitimlerinde ABD yapay zeka çiplerinin kullanılmasını önlemek için adımlar atılması gerektiği yönünde bir kılavuz yayınlamıştır.⁴²

⁴¹ 11.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.thestar.com.my/business/business-news/2025/06/11/telcos-expected-to-stay-resilient-on-solid-fundamentals> adresinden ulaşılabilir.

⁴² 18.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://telecom.economictimes.indiatimes.com/news/devices/malaysia-investigates-chinese-company-using-nvidia-ai-chips-for-commercial-training/121934245> adresinden ulaşılabilir.

TAYLAND

Nüfusu:	71.863.332
Yüzölçümü:	513.120 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	7.800 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Yayın ve Telekomünikasyon Komisyonu (NBTC)
Mobil Şebeke Abonesi:	118.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.140.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	76,54

1. Tayland NBTC'nin, Kamboçya'da İnternet Hizmetlerinin Kesilmesi Talimatı

Tayland Ulusal Yayın ve Telekomünikasyon Komisyonu NBTC'nin, siber dolandırıcılarla mücadele amacıyla Tayland telekomünikasyon servis sağlayıcılarına Kamboçya'ya olan tüm internet bağlantılarını kesmeleri talimatını verdiği bildirilmiştir. Bu karar, iki ülke hükümetleri arasındaki devam eden sınır anlaşmazlığının bir parçası olarak alınmıştır.

Habere göre NBTC, Kamboçya'nın Poipet kasabasının karşısındaki Sa Kaeo'nun Aranyaprathet bölgesindeki Khlong Luek sınır kapısı civarındaki sınıra yakın bölgelerde 15 gün içinde tüm veri ve ses iletişiminin kesilmesini istemiştir. Açıklamada, mobil işletmecilere de bu işlemi, söz konusu bölgelerde yaşayan ve çalışan Tayland'lı müşterilerin hizmetlerini etkilemeden yapmaları yönünde talimat verildiği ve Tayland'lı işletmecilerin hizmet sürekliliğini sağlamak için mobil SIM araçları konuşlandırmalarının beklendiği belirtilmiştir.

Bu durumda, Kamboçya'da şubeleri olan Tayland işletmecilerinin bu hizmetlerin çalışmaya devam etmesi için ayrı iletim sistemleri kurmaları ve Kamboçya'daki SIM kart kullanıcılarının kimlik ve kullanım amacını belirtmeleri gerekmektedir. İşletmecilerin NBTC'ye her 15 günde bir SIM kart satış raporu göndermeleri gerektiği de açıklamada belirtilmiştir.

NBTC'ye göre, Kamboçya'da 14 Tayland şirketi genişbant internet hizmeti sunmaktadır. NBTC, internet kesintisi kararının, Tayland sınırlarının hemen dışında dolandırıcılık merkezleri kuran, faaliyetlerini Tayland'a doğru genişletmek için yasadışı sınır ötesi fiber kablolar, telekomünikasyon kuleleri ve Starlink kitleri kullanan çağrı merkezi çetelerini hedef almak amacıyla alındığını belirtmiştir.

Bu yılın başlarında, NBTC mobil işletmecilere, antenlerin 10 metreden yüksek olmaması veya küçük hücrelerle değiştirilmesi gereken topluluk alanları hariç, sınırdan 50 metre mesafedeki baz istasyonlarından antenleri kaldırmalarını isteyen yeni direktifler yayımlamıştır. Sınırdan 1000 metre mesafedeki baz istasyonları için anten yükseklikleri 15 metre ile sınırdan 3500 metre mesafedeki baz istasyonları için ise anten yükseklikleri 30 metre ile sınırlıdır.⁴³

2. Tayland'ın, Orta Bant Spektrum Satışından 1,26 Milyar Dolar Gelir Elde Etmesi

Tayland Ulusal Yayın ve Telekomünikasyon Komisyonu tarafından, dört frekans bandında (850 MHz, 1500 MHz, 2100 MHz ve 2300 MHz) spektrum ihalesi düzenlenmiş olup açık artırmada yalnızca iki telekom işletmecisi AIS ve True Corporation teklif vermeye hak kazanmıştır. Buna göre NBTC, başarılı bir spektrum ihalesi gerçekleştirerek 41,28 milyar Tayland Bahtı (1,26 milyar ABD Doları) toplamıştır.

Tayland'da mobil hizmetler için halihazırda 2100 MHz ve 2300 MHz bantları kullanılmakta, 1500 MHz bandı henüz kullanıma sunulmamıştır. İhaleye yalnızca iki telekom işletmecisi, Advanced Info Service (AIS) iştiraki olan Advanced Wireless Network (AWN) ve True Corporation iştiraki olan True Move H Universal Communication (TUC) teklif vermeye hak kazanmıştır.

⁴³ 30.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://developingtelecoms.com/telecom-business/telecom-regulation/18701-thailand-s-nbtc-orders-telcos-to-cut-internet-services-to-cambodia.html> adresinden ulaşılabilmektedir.

2100MHz bandında Awn, 1965-1980MHz ve 2155-2170MHz frekans aralıklarında üç 10MHz bloğunu 14,85 milyar THB (454,25 milyon ABD Doları) tutarındaki son teklifle güvence altına almıştır. Bu ihaleyi kazanan teklif, her 10MHz bloğu için 4,5 milyar THB (137,65 milyon ABD Doları) tutarındaki rezerv fiyatından yaklaşık %10 daha yüksek olarak gerçekleşmiştir.

Ayrıca TUC, 2300MHz bandı için ihaleyi kazanmış ve 2300-2370MHz frekans aralığında yedi set spektrumu 21,77 milyon THB (665.933 ABD Doları) nihai fiyatla elde etmiştir. Şirket ayrıca 1500MHz bandı için ihaleyi kazanan teklifi vermiş ve 1452-1472 MHz frekans aralığındaki 11 mevcut spektrum setinden dördü için 4,65 milyar THB (142,36 milyon ABD Doları) teklif etmiştir. TUC tarafından 2300 MHz ve 1500 MHz bantları için verilen ve ihaleyi kazanan teklifler, rezerv fiyatından sırasıyla %19,7 ve %10 daha yüksektir. 850MHz bandında 2 x 5MHz'lik iki set spektrum için de ihale açılmış ancak bu bantta herhangi bir teklif verilmemiştir.

Yakın zamanda sonuçlanan açık artırma sadece frekanslarla değil, aynı zamanda AIS ve True Corporation'ın Tayland telekomünikasyon pazarının liderliği için mücadelesi ile de ilgilidir. True Corporation'ın 2023'te DTAC ile birleşmesinin ardından ülkenin telekomünikasyon manzarası geri dönülmez şekilde değişmiştir.

Hem AIS hem de True, spektrum edinme konusunda stratejik bir yaklaşım benimsemiş gibi görünmekte ve mevcut altyapılarını ve gelecekteki hizmet planlarını tamamlayan bantlara odaklanmaktadır. Bu spektrum muhtemelen 5G kapsamını iyileştirmek ve gelişmiş hizmetlere hazırlanmak için kullanılacaktır.⁴⁴

⁴⁴ 30.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.lightreading.com/5g/thailand-nets-1-26b-from-ais-and-true-in-mid-band-spectrum-sale> adresinden ulaşılabilir.

AFRİKA KITASİ

GÜNEY AFRİKA

Nüfusu:	60.142.978
Yüzölçümü:	8.515.767 km ²
Kişi Başına Gelir:	6.001 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Güney Afrika Bağımsız Haberleşme Kurumu (ICASA)
Mobil Şebeke Abonesi:	100.328.005
Sabit Şebeke Abonesi:	1.472.191
İnternet Kullanım Oranı (%):	72,31

IHS Güney Afrika'nın, KwaMashu Topluluğuna Ücretsiz İnternet Getirmesi

IHS Holding Limited grubunun bir parçası olan IHS Güney Afrika, Project Isizwe işbirliğiyle Durban'daki KwaMashu bölgesinde kamuya açık ücretsiz Wi-Fi hizmetini başlatmıştır. Bu girişim, bölge sakinlerine, öğrencilere, iş arayanlara ve girişimcilere sınırsız ücretsiz internet erişimi sağlamaktadır.

Güney Afrika'da 15 milyondan fazla kişinin (nüfusun yaklaşık %21'i) hâlen internet erişimi bulunmamaktadır. Genç işsizliği %60 seviyesinde olup, küçük işletmeler uygun maliyetli dijital araçlara erişimde kısıtlı imkanlara sahiptir. Bu bağlamda, bağlantı imkânlarının artırılması eğitim, istihdam sağlanması ve toplumsal kalkınmanın desteklenmesi açısından kritik önem taşımaktadır.

Başlatılan proje öncesinde, KwaMashu G Community Hall'da düzenlenen etkinlik kapsamında, bölgeden 10 işsiz genç, IHS Güney Afrika'nın iş ortağı Social Coding tarafından verilen dijital ve bilişim teknolojileri eğitimlerine katılmıştır. Beş günlük eğitim programında gençlere, sanal gerçeklik teknolojileri, mobil uygulamalar, sergi yönetimi teknikleri, etkili iletişim, müşteri hizmetleri ve teknik sorun giderme konularında çeşitli

beceriler kazandırılmıştır. Proje açılış töreninde bu yeni beceriler, yerel topluluk üyelerine 10 interaktif stant aracılığıyla tanıtılmıştır.

IHS Güney Afrika CEO'su Sandile Msimango konuyla ilgili, *“Bağlantı imkanı bir lüks değil, bir yaşam çizgisidir. Bu girişim sadece internet sağlamak değil; topluluğu eğitim, ekonomik büyüme ve kapsamlı dijital katılım için gerekli kaynaklarla güçlendirmektir. Bu iş birliği, kamu-özel sektör ortaklıklarının nasıl güçlü dijital fırsatlar yaratabileceğine ve Güney Afrika'nın mahalle ekonomilerini ve topluluklarını nasıl dönüştürebileceğine dair önemli bir örnektir. Bağlantı sağlamanın ötesinde, gençlere dijital beceriler kazandırarak onların teknoloji elçisi olmalarını desteklememiz gerekiyor. Project Isizwe ve Social Coding gibi ortaklarımızla birlikte bu fırsatları ve toplumsal bağlantıyı yeni nesle ulaştırmaktan gurur duyuyoruz.”* açıklamasında bulunmuştur.⁴⁵

⁴⁵ 26.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://techafrikanews.com/2025/06/26/ihs-south-africa-brings-free-internet-and-digital-skills-to-kwamashu-community/> adresinden ulaşılabilir.

KENYA

Nüfusu:	56.632.843
Yüzölçümü:	580.367 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	3.461 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kenya Haberleşme Kurumu
Mobil Şebeke Abonesi:	61.408.904
Sabit Şebeke Abonesi:	59.785
İnternet Kullanım Oranı(%):	85,2

Starlink'in Kenya'da Uydu Aboneliklerinin Düşmesi

Kenya'da Uydu veri abonelerinin sayısı Aralık 2024'te 19.403 iken, bu sayı Mart 2025 sonunda 17.475'e düşmüştür. Raporda bu düşüşün doğrudan Starlink tarafından sağlanan alçak yer yörünge uydusu (LEO) internetine olan aboneliklerdeki düşüşe bağlandığı belirtilmektedir. Bu daralma, aynı dönemde %32,7 oranında artan uydu internet kapasitesi tüketimindeki önemli artışa rağmen gerçekleşmiştir. Bu, yeni kayıtlar azalırken mevcut kullanıcıların daha fazla bant genişliği kullandığının bir göstergesidir.

Raporda nedenler ayrıntılı olarak açıklanmasa da düşüş daha önce bildirilen yedi aylık yeni Starlink kiti kayıtlarındaki duraklama, karasal kablosuz ve fiber bağlantılar sunan yerel sağlayıcılardan gelen artan rekabeti takip etmektedir. Sektör gözlemcileri ayrıca, kentsel ve kentsel çevre alanlarında giderek daha erişilebilir hale gelen Safaricom'un genişleyen 5G yönlendirici tekliflerine olan ilginin arttığını belirtmiştir.

Ayrıca sabit internet abonelikleri bir önceki çeyreğe göre %8,1 oranında artmaya devam ederken, Starlink gibi uydu sağlayıcılarının Kenya'nın hızla dijitalleşen

ekonomisinde değişen altyapı dinamikleri ve artan kullanıcı beklentileri arasında kendilerini nasıl konumlandıracaklarına dikkat çekilmektedir.⁴⁶

⁴⁶ 30.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://techafricanews.com/2025/06/30/starlink-stumbles-in-kenya-as-satellite-subscriptions-dip-by-nearly-10/> adresinden ulaşılabilir.

MISIR

Nüfusu:	114.484.252
Yüzölçümü:	1.001.450 km ²
Kişi Başına Gelir:	2.324,62 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (NTRA)
Mobil Şebeke Abonesi:	106.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	12.500.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	72,2

1. Mısır'da, 5G Hizmetlerinin Resmi Olarak Başlaması

Mısır Ulusal Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu NTRA, Vodafone Mısır, Orange Mısır, e& Mısır ve Telecom Mısır olmak üzere dört büyük işletmecinin, 2019'dan itibaren spektrum ve lisanslara toplam 2,7 milyar ABD Doları yatırım yaptıktan sonra 5G hizmetlerini sunmaya başlayacağını duyurmuştur. Resmi lansmanın Başbakan Mostafa Madbouly ile birkaç kabine üyesinin katılımı ile Piramitlerin yakınlarında gerçekleştirileceği beklenmektedir.

5G'nin piyasaya sürülmesinin, yüksek hızlı bağlantıyı geliştirmesi, akıllı şehirlerin gelişimini desteklemesi ve sağlık ve altyapı gibi sektörlerde ilerlemeler sağlaması beklenmektedir. Ayrıca, yeni teknolojilerin ve Nesnelerin İnterneti (IoT) ekosistemlerinin önemli bir bileşeni olan çok sayıda bağlı cihazın aynı anda çalışmasına da olanak tanıyacağı belirtilmiştir. İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanı Amr Talaat, daha önce 5G'ye geçişin Mısır'ın dijital ekonomisini önemli ölçüde artıracığını ve küresel bilgi ve iletişim teknolojileri sıralamasındaki konumunu güçlendireceğini belirtmiştir.

2024 yılının Ekim ayı başında Mısır, Vodafone, Orange ve e& Egypt ile 675 milyon ABD Dolarlık bir anlaşma da dahil olmak üzere, telekom işletmecilerine 5G

lisanslarının son turunu vermiştir. Bu anlaşma, aynı yılın başlarında Telecom Egypt ile yapılan benzer bir anlaşmanın ardından gerçekleşmiştir.⁴⁷

2. Mısır'da Denizaltı Kablo Sistemi Kurmak İçin Ortaklı Kurulumu

PCCW Global, Sparkle, Telecom Egypt ve Zain Omantel International (ZOI), Asya-Afrika-Avrupa-2 (AAE-2) denizaltı kablo sistemi kurmak için bir ortaklık kurduklarını açıklamıştır. Şirketler, Hong Kong ve Singapur'u İtalya'ya güvenli, yüksek kapasiteli bir ağ üzerinden bağlayacak olan AAE-2 kablosunun geliştirilmesi için birlikte çalışmak üzere bir Mutabakat Zaptı (MoU) imzalamıştır. Sistemin, Tayland, Arap Yarımadası ve Mısır'daki kritik karasal koridorlarını kapsayacağı ve üç kıta arasında dayanıklı, yüksek performanslı bir veri otoyolu oluşturacağı belirtilmiştir.

AAE-1 kablosunun mirasını temel alan AAE-2, uluslararası trafik için coğrafi olarak çeşitlilik gösteren, dayanıklı ve yüksek performanslı bir rota sunarak Asya, Afrika ve Avrupa arasında geleceğe dönük bir veri otoyolu oluşturmaktadır. Proje, deniz altı ve karasal bileşenleri bir araya getirerek kurumsal, toptan ve hiper ölçekli müşteriler için uçtan uca performans ve güvenilirlik sağlamaktadır.⁴⁸

⁴⁷ 04.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://egyptianstreets.com/2025/06/04/egypt-to-officially-roll-out-5g-services-this-week/> adresinden ulaşılabilir.

⁴⁸ 11.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.capacitymedia.com/article/ccw-global-sparkle-telecom-egypt-and-zoi--subsea-cable> adresinden ulaşılabilir.

OKYANUSYA

AVUSTRALYA

Nüfusu:	25.687.041
Yüzölçümü:	7.692.024 km ²
Kişi Başına Gelir:	56.352 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Avustralya İletişim ve Medya Kurumu (ACMA)
Mobil Şebeke Abonesi:	27.880.000
Sabit Şebeke Abonesi:	7.820.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	86,55

ACMA'dan Telekom Tüketicilerine Yönelik Koruma Önlemleri

Avustralya İletişim ve Medya Kurumu ACMA, önümüzdeki 12 ay boyunca aile içi şiddete maruz kalan telekom tüketicilerine yönelik koruma önlemlerine odaklanacaktır. Düzenleyici kurum, yeni sektör kuralları kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmeyen telekom şirketlerine sıkı önlemler alacaktır.

ACMA'nın 2025-26 uyumluluk ve uygulama öncelikleri arasında mobil numara dolandırıcılığıyla mücadele ve güvenilir bir acil durum çağrı ağının desteklenmesi de yer almaktadır. ACMA Başkanı Nerida O'Loughlin, yakın zamanda yürürlüğe girmesi planlanan yeni kurallar kapsamında telekom şirketlerinin, aile içi şiddet mağdurlarını desteklemek için daha fazla şey yapmak zorunda kalacaklarını, bu duruma etkilenen müşterilerin telekom hizmetlerine yeniden bağlanması ve etkilenen kişinin iddia edilen faille etkileşime girmesinin zorunlu tutulmamasının da dahil olduğu söylenmiştir.

O'Loughlin, "*Telekom sağlayıcılarını sorumlu tutmak ve etkilenen bireylerin güvende ve bağlantılı kalmasını sağlamak için yasal sorumluluklarını yerine getirmelerini sağlamak amacıyla düzenleyici yetkilerimizi kullanmaya kararlıyız.*" demiştir.

ACMA ayrıca, acil çağrı hizmetiyle ilgili olarak endüstri uyumluluğunun denetlenmesi gibi başlıkların yer aldığı endüstriye yönelik yeni ve güncellenmiş yükümlülüklerle odaklanmaya devam edecektir. İnsanların en savunmasız oldukları anda, bir telekomünikasyon şirketinin şebekesinde kesinti yaşansa bile Üç Sıfır hizmeti üzerinden acil yardıma ulaşabilmeleri gerekmektedir.⁴⁹

⁴⁹ 27.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.acma.gov.au/articles/2025-06/acma-makes-protections-vulnerable-consumers-2025-26-priority> adresinden ulaşılabilir.

YENİ ZELANDA

Nüfusu:	4.699.755
Yüzölçümü:	268.021 km ²
Kişi Başına Gelir:	41.072 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ticaret Komisyonu
Mobil Şebeke Abonesi:	6.400.000
Sabit Şebeke Abonesi:	1.760.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	93

Spark 3G Şebekesini 31 Mart 2026'da Kapatıyor

Yeni Zelanda'nın önde gelen telekom operatörlerinden Spark, 3G şebekesini 31 Mart 2026 tarihinde kapatacağını ve tüm 3G kulelerini 4G ve 5G teknolojisine yükselteceğini duyurmuştur. Bu karar, sınırlı radyo spektrumunu serbest bırakarak 5G genişlemesini desteklemek ve 4G şebekesine yapılan yatırımları sürdürmek amacıyla alınmıştır.

Spark'ın Ağ ve Operasyon Direktörü Renee Mateparae, geçiş sürecinde müşterilerin desteklenmesi için kapsamlı bilgilendirme ve danışma hizmetleri sağlandığını belirtmiştir. Etkilenen müşterilerle doğrudan iletişime geçilirken, cihazlarının 3G sonrası çalışıp çalışmayacağını öğrenmek isteyenlerin 550'ye ücretsiz olarak '3G' mesajı göndermesi tavsiye ediliyor. Ayrıca, 0800 3G EXIT numaralı bir müşteri hattı ve çevrimiçi kaynaklar da sunulmaktadır.

Şirket, 2023'te duyurulan plan kapsamında şimdiye kadar 70'ten fazla yeni 4G sahası kurdu ve 600'den fazlasını yükseltmiştir. Spark'ın toplam veri trafiğinin yalnızca %2'si hâlâ 3G üzerinden yürütülmektedir. Şirket, kapsama alanının %99'un üzerinde olduğunu ve çoğu müşterinin değişiklikten etkilenmeyeceğini açıklamıştır.

Geçiş sürecinde müşterilere Wi-Fi arama, harici anten ve uydu bağlantısı gibi alternatif çözümler de sunulacak. Uyumluluğu olmayan cihaz sahipleri için uygun fiyatlı yeni cihaz seçenekleri sağlanırken, eski cihazlar ücretsiz olarak geri dönüştürülebilecek.⁵⁰

⁵⁰ 09.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.spark.co.nz/online/about/our-company/news/Spark-to-close-its-3G-network-on-31-March-2026> adresinden ulaşılabilmektedir.

2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER

AB SAYISAL TEK PAZARI

Avrupa Tek Pazarı, Avrupa Birliği'nin (AB) 27 üye ülkesi ile Avrupa Ekonomik Alanı Anlaşması yoluyla İzlanda, Lihtenştayn ve Norveç ve ikili anlaşmalar yoluyla İsviçre'yi içeren tek bir pazardır. Tek Pazar, toplu olarak dört özgürlük olarak bilinen malların, sermayenin, hizmetlerin ve emeğin serbest dolaşımını garanti etmeyi amaçlamaktadır.

Avrupa Sayısal Tek Pazar ise, dijital pazarlama, e-ticaret ve telekomünikasyonu kapsayan Avrupa Tek Pazarına ait bir politikadır. Bu politika ile dijital çağa ayak uydurabilmesi için yönetmeliklerin düzenlenerek varolan pazarların tek bir pazar haline getirilmesi hedeflenmektedir.

1. Avrupa Birliği'nin Uluslararası Dijital Stratejisine İlişkin Yeni Yol Haritası

Avrupa Komisyonu, Avrupa Birliği'nin dijital alandaki dış eylemleri için ortak bir vizyon ortaya koymuştur. Dijital dönüşüm, ekonomileri ve toplumları yeniden şekillendirmesiyle birlikte küresel jeopolitik ortamda, yeni Avrupa Birliği Uluslararası Dijital Stratejisi, AB'nin istikrarlı ve güvenilir bir ortak olduğunu ve işbirliğine açık olduğunu göstermiştir.

Avrupa Birliği, yapay zekâ ve diğer kilit teknolojilerde kendi rekabetçiliğini artırmak için tüm çabayı göstereceğini belirtmiş olmakla birlikte, ortaklar ile dijital dönüşümünü desteklemek için de birlikte çalışılacağı ifade edilmiştir. Strateji ile Avrupa Birliği'nin temel değerleriyle uyumlu kurallara dayalı küresel bir dijital düzen inşa edilmesi amaçlanmıştır.

Strateji şu hedefleri içermektedir;

- Uluslararası Ortaklıkların Genişletilmesi: Mevcut dijital ortaklıklar ve diyalogların derinleştirilmesi, yenilerinin kurulması ile yeni bir dijital ortaklık ağı aracılığıyla

işbirliğinin teşvik edilmesi sayesinde AB hem kendi hem de ortaklarının teknoloji alanındaki rekabetçiliğini ve güvenliğini güçlendirmiştir.

- AB Teknoloji İş Teklifi'nin Sunulması: AB'nin özel ve kamu sektörüne ait yatırımlarının birleştirilmesiyle ortak ülkelerin dijital dönüşümünü desteklemek üzere bir teklif geliştirilmiştir. Bu teklif, Yapay Zekâ Fabrikaları, güvenli ve güvenilir bağlantı yatırımları, Dijital Kamu Altyapısı, siber güvenlik gibi bileşenleri içermektedir.
- Küresel Dijital Yönetişimin Güçlendirilmesi: AB'nin temel değerleriyle uyumlu kurallara dayalı küresel bir dijital düzenin teşviki yoluyla bu alandaki yönetim temellerinin sağlamlaştırılması hedeflenmiştir.

Ayrıca ortak ülkelerle iş birliği ile aşağıda yer alan öncelikli alanlara odaklanılacağı açıklanmıştır;

- Enerji, ulaştırma, finans ve sağlık gibi kritik sektörlerde gelişmeleri mümkün kılmak açısından temel öneme sahip olan güvenli ve güvenilir dijital altyapı sunulması,
- Yapay zekâ, 5G/6G, yarı iletkenler ve kuantum teknolojileri gibi teknolojilere odaklanması,
- Toplumsal uyumu teşvik eden, insan haklarını ve demokratik ilkeleri koruyan dijital yönetişimin ortaya konulması,
- Siber güvenliğe, ortak ülkelerin siber savunmasını güçlendirmek suretiyle doğrudan yatırım yapılmasının sağlanması,
- Dijital kimlikler ve dijital kamu altyapısının, sınır ötesi ticareti basitleştirecek ve vatandaşların hareketliliğini kolaylaştıracak karşılıklı tanıma düzenlemeleri doğrultusunda geliştirilmesi,
- Çevrimiçi platformlar kapsamında çocukların çevrimiçi korunması, ifade özgürlüğünün sağlanması, demokrasiyi ve vatandaşların mahremiyetini teşvik edilmesidir.⁵¹

⁵¹ 05.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1370 adresinden ulaşılabilmektedir.

2. Avrupa Komisyonu'ndan Kolluk Kuvvetlerinin Verilere Erişimi Kapsamında Yol Haritası

Avrupa Komisyonu, Avrupa Birliği'ndeki kolluk kuvvetlerinin verilere etkili ve yasal erişimini sağlamak üzere izlenecek yolu ortaya koyan bir Yol Haritası sunmuştur. Söz konusu yol haritası, AB İç Güvenlik Stratejisi olan ProtectEU kapsamında önemli bir çıktı olarak ele alınmıştır.

Terörizm, organize suç, çevrim içi dolandırıcılık, çocuklara yönelik istismar, fidye yazılımı saldırıları ve diğer suç türleri dijital izler bırakmaktadırlar. Günümüzde ceza soruşturmalarının %85'i elektronik delillere dayanmakta olduğundan, yol haritasının ortaya çıkma temeli olarak kolluk kuvvetlerinin, temel haklara tam saygı göstererek dijital verilere yasal biçimde erişebilmesini sağlayacak daha iyi araçlara ve modernleştirilmiş bir yasal çerçeveye ihtiyacı belirtilmiştir.

Yol haritası, altı temel alana odaklanmıştır:

- Veri saklama: Avrupa Komisyonu, 2025 yılında AB'nin veri saklama kurallarının güncellenmesini amaçlayan bir etki değerlendirmesi gerçekleştirecektir. Buna ek olarak, Europol ve Eurojust tarafından elektronik delillere erişim konusunda kolluk kuvvetleri ile hizmet sağlayıcılar arasındaki iş birliğinin güçlendirilmesi yönünde çalışmalar yürütülmüştür.
- Yasal dinleme: Kolluk kuvvetlerinin farklı sistemler ve yargı yetkileri arasında delil elde edebilmesini sağlamak amacıyla, Avrupa Komisyonunun 2027 yılına kadar verilerin yasal biçimde dinlenmesi konusunda sınır ötesi işbirliğini geliştirmeye yönelik önlemleri değerlendireceği açıklanmıştır.
- Dijital adli bilişim: Kolluk kuvvetleri ile adli makamların, elektronik cihazlarda depolanan dijital delilleri analiz edebilmesi ve koruyabilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda Avrupa Komisyonu, Europol ile birlikte, dijital adli bilişim alanında teknik çözümlere yönelik boşluk ve ihtiyaç analizini koordine edeceği açıklanmıştır. Ayrıca AB fonları ve kamu-özel ortaklıkları yoluyla adli bilişim araçlarının geliştirilmesinin destekleneceği ifade edilmiştir.
- Şifre çözme (Decryption): Avrupa Komisyonu tarafından 2026 yılında, kolluk kuvvetlerinin şifrelenmiş verilere yasal erişimini mümkün kılacak çözümleri

belirlemek ve değerlendirmek amacıyla bir Şifreleme Teknoloji Yol Haritası sunulacağı duyurulmuştur. Bu süreçte siber güvenliğin ve temel hakların korunması da gözetilmiştir.

- Standardizasyon: Avrupa Komisyonu, Europol, sektör temsilcileri ve kolluk kuvvetleri uygulayıcılarıyla iş birliği içinde çalışarak iç güvenlik bağlamında (özellikle dijital adli bilişim, yasal veri ifşası ve yasal dinleme konularında) AB düzeyinde ortak bir standardizasyon yaklaşımı geliştirmeyi ve sadeleştirmeyi hedeflemiştir.
- Kolluk kuvvetleri için yapay zekâ çözümleri: Avrupa Komisyonu, 2028 yılına kadar, kolluk kuvvetlerinin el konulan büyük veri kümelerini yasal ve etkili bir şekilde işleyebilmesine imkân tanıyan yapay zekâ araçlarının geliştirilmesini ve uygulanmasını teşvik edeceğini açıklamıştır. Bu araçlar ile dijital delillerin daha etkin biçimde filtrelenmesini ve analiz edilmesi amaçlanmıştır.⁵²

⁵²

24.06.2025 tarihinde yayımlanmış haberin detaylarına https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1599 adresinden ulaşılabilir.

ENISA

Avrupa Birliği Siber Güvenlik Ajansı (European Union Agency for Cybersecurity) Avrupa Birliği'ne bağlı ağ ve bilgi güvenliğinden sorumlu bir ajanstır. 13 Mart 2004 tarihinde kurulmuş olup 1 Eylül 2005 tarihinde faaliyete geçmiştir. Merkezi Yunanistan'ın Kandiye kentinde yer almaktadır. ENISA Avrupa genelinde yüksek bir siber güvenlik düzeyine ulaşmayı amaçlamaktadır. ENISA, AB çatısı altındaki tüm kurum ve kuruluşların ağ ve bilgi güvenliği konusunda bilgi paylaşımında bulunduğu bir merkez konumundadır. ENISA'nın sorumluluğu, AB içinde en üst seviyede ve en etkin şekilde ağ ve bilgi güvenliğini tesis etmektir. AB enstitüleri ve üye ülkelerle de iş birliği yaparak; AB içinde yer alan tüm kullanıcılar, çeşitli organizasyonlar ve iş dünyasında bilgi güvenliği kültürü oluşturmayı hedeflemektedir. ENISA, bulut bilişim alanında hem kamu kurumlarına, hem de özel sektör temsilcilerine yeni bilişim teknolojileri ve servislerine güvenli geçiş için rehberlik hizmeti sunmaktadır. ENISA, kurumlar arası koordinasyonu sağlama ve bilinçlendirme çalışmaları yapmanın yanı sıra; kullanıcılara uyguladığı anketlerle mevcut durumun analizini de sık aralıklarla yaparak, yeni bilgi güvenliği politikalarının üretilmesine katkı sağlamaktadır.

1. NIS2 Uygulama Yönetimi için Teknik Uygulama Kılavuzu (v1.0)

ENISA, NIS2 Uygulama Tüzüğü (AB 2024/2690) kapsamında kritik dijital altyapılar ve yönetilen hizmet sağlayıcıları için teknik ve metodolojik siber risk yönetimi önlemlerine ilişkin Teknik Uygulama Kılavuzu (v1.0) yayımlamıştır. Kılavuz;

- Teknik ve metodolojik gereksinimlerin uygulanmasına yönelik eylem odaklı tavsiyeler,
- Gereksinimin uygulanışına dair kanıt örnekleri,
- Güvenlik gereksinimlerini endüstri standartlarına, ISO/NIST çerçevelerine eşleyen eşleme tabloları gibi alanlarda rehberlik sağlamaktadır.

Doküman, ağ ve bilgi sistemleri güvenliği, olay müdahalesi, tedarik zinciri güvenliği, fiziksel güvenlik, temel siber hijyen gibi toplamda 13 başlık içermektedir.⁵³

2. AB Destekli Güvenli DNS Hizmeti

ENISA destekli Whalebone liderliğinde 10 AB ülkesinden paydaşlarla geliştirilen DNS4EU projesi hayata geçirilmiştir. Projenin amacı, AB içinde barındırılan, GDPR uyumlu, kötü amaçlı içerik ve reklam filtre özelliği sunan özgür bir DNS çözümleyicisi sağlamaktır. Buna göre bu DNS çözümleyicisinin,

- Genel kullanım için ücretsiz kamuya açık çözümleyici (public resolver),
- Devlet ve kritik altyapı için DNS4GOV,
- Tehdit istihbaratı paylaşımı yoluyla ulus ötesi koordinasyon gibi özellikleri bulunmaktadır.⁵⁴

⁵³ 26.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.enisa.europa.eu/sites/default/files/2025-06/ENISA_Technical_implementation_guidance_on_cybersecurity_risk_management_measures_version_1.0.pdf adresinden ulaşılabilir.

⁵⁴ 09.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://tech.eu/2025/06/18/dns4eu-launches-to-challenge-big-tech-with-eu-backed-privacy-first-internet-access/> adresinden ulaşılabilir.

ETSI

Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü ETSI (European Telecommunications Standards Institute) 1988 yılında Avrupa için telekomünikasyon standartları üretmek üzere kurulmuştur. CEPT'in (European Conference of Post and Telecommunications Administration- Avrupa Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Konferansı) devamı niteliğindedir. EBU (European Broadcasting Union - Avrupa Yayıncılık Birliği) ve CEN/CENELEC ile eşgüdüm içinde çalışarak yayıncılık ve enformasyon teknolojileri alanında da standartlaştırma çalışmaları yapar. Diğer örgütlerden farklı olarak üyeleri, devletler değil, ağ işleticileri, telekomünikasyon idareleri, hizmet sunucular, üreticiler, kullanıcı grupları ve araştırma birlikleridir.

1. Gelişmiş Ağ Otomasyonu ve Optimizasyonu için TeraFlowSDN'in 5. Sürümü

ETSI, gelişmiş ağ otomasyonu ve optimizasyonu sağlamak üzere TeraFlowSDN Sürüm 5'in piyasaya sürüldüğünü duyurmuştur. Yeni sürümde yer alan yenilikler aşağıda listelenmiştir:

- IETF Network Slice Controller (NSC) uyumluluğu sayesinde ağ dilimi (network slice) kurulumları artık daha kolay ve entegre edilebilmektedir.
- SmartNIC'ler için donanım desteği genişletilmiş, cihaz bilgileri (marka, model, seri numarası vb.) artık daha detaylı izlenebilmektedir.
- Telemetri ve gecikme ölçümü gibi özellikler sayesinde, ağ performansı daha hassas analiz edilebilmektedir.
- OpenFlow uyumluluğu artırıldı, böylece farklı ağ cihazları arasında daha yüksek birlikte çalışabilirlik sağlanmıştır.
- Zero-Touch Provisioning (dokunmadan kurulum) özelliğiyle, beyaz kutu (white-box) cihazların otomatik olarak devreye alınması mümkün hale gelmiştir.⁵⁵

⁵⁵ 02.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.etsi.org/newsroom/news/2542-etsi-launches-terafloowsdn-release-5-for-enhanced-network-automation-and-optimization> adresinden ulaşılabilir.

2. ETSI/IQC Konferansı

2025 Kuantum Güvenli Kriptografi Konferansı, ETSI ve IQC (Institute for Quantum Computing) tarafından Madrid'te düzenlenmiştir. Konferansın öne çıkan noktaları şöyledir:

- Kritik altyapılar, finans sektörü ve servis sağlayıcılar için kuantum sonrası güvenlik stratejileri ele alınmıştır.
- Post-quantum geçiş süreci için küresel politika tartışmaları yapılmıştır.
- Yeni araştırma sonuçları, teknik sunumlar ve panel oturumları gerçekleştirilmiştir.
- Konferans, hükümet yetkilileri, AB temsilcileri, üniversiteler ve özel sektör temsilcilerini bir araya getirmiştir.⁵⁶

3. AB Siber Dayanıklılık Yasası'na Destek Verilmesi

ETSI, Avrupa Komisyonu'nun Siber Dayanıklılık Yasasının (Cyber Resilience Act) hazırlanmasına yardımcı olacak teknik standartları geliştirme sürecine katkı sağladığını açıklamıştır.

ETSI, riskli olarak sınıflandırılan tüketici ürünleri (ör. akıllı oyuncaklar, dijital asistanlar, yazılımlar) için teknik spesifikasyonlar hazırlamaktadır. ETSI üreticilerin AB düzenlemelerine uygun ürünler geliştirmesini kolaylaştırmayı amaçlamaktadır. Bununla birlikte bu destek, dijital güvenliğin artırılması ve standartlaşmanın hızlanmasına katkı sağlamaktadır.⁵⁷

⁵⁶ 06.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.etsi.org/newsroom/press-releases/2544-etsi-iqc-conference-migrate-now-to-post-quantum-cryptography> adresinden ulaşılabilir.

⁵⁷ 12.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.etsi.org/newsroom/press-releases/2545-etsi-leverages-global-technical-expertise-to-support-the-eu-cyber-resilience-act> adresinden ulaşılabilir.

GSMA

The GSM Association (GSMA), mobil işletmeciler ve telekom ile ilgili işletmelerden oluşan bir topluluktur. GSMA, GSM mobil sektörünün standardize edilmesi ve geliştirilmesi amacıyla 1995 yılında kurulmuştur. Mobil ekosistem ve ilişik endüstrilerdeki mobil operatörleri ve kuruluşları temsil eden GSMA, üyelerine Endüstri Hizmetleri ve Çözümleri, İyilik için Bağlantı ve Sosyal Yardım başlıkları altında çeşitli hizmetler sunmaktadır.

GSMA MWC25 Şanghay Etkinliği

GSMA tarafından düzenlenen MWC25 Şanghay etkinliğinde, 5G Inside, AI+, Bağlantılı Endüstriler ve Bağlantılı Etkinleştiriciler konuları ele alınmış, insansı robotlar, kentsel robo-taksiler, yapay zekâ destekli cihazlar, uydu iletişimi, elektrikli araçlar ve 128 ülke ile bölgeden gelen 45.000 katılımcı yer almıştır. Ayrıca GSMA MWC25'in etkinliğin 400 konuşmacısının yaklaşık %40'ı uluslararası pazarlardan gelmiştir. Latin Amerika, Asya, Orta Doğu, Avrasya ve Afrika gibi bölgelerden 35 heyetin katılım sağladığı ilk GSMA Politika Liderleri Forumu'na ev sahipliği yaparak, GSMA MWC25 Şanghay iş dünyası liderlerinin, politika yapımcıların ve uluslararası toplumun bir araya gelmesi, ağ kurması ve iş birliği yapması için ideal bir platform olmuştur. Ana oturumlar ve konferans, yapay zekâ, 5G-A, API yenilikleri, uydu teknolojileri, nesnelerin interneti gibi sektör öncelikli konulara derinlemesine odaklanmış; etkinliğin temaları olan AI+, Bağlantılı Etkinleştiriciler, Bağlantılı Endüstriler ve 5G İçeride başlıklarıyla uyumlu çalışmalar sergilenmiştir.

Etkinlik kapsamında düzenlenen sürücüsüz taksi deneyiminde, MWC25 Şanghay'daki bir duraktan başlayan L4 seviyesinde robo-taksi test sürüşleri ile otonom sürüşün kentsel ulaşımı nasıl dönüştüreceğini yerinde gözlemlemiştir. Etkinliğin sonuna MWC25 Şanghay'ın robo-taksiler gibi yenilikçi teknoloji uygulamaları değerlendirilmiş;

bu tür gerçek dünya uygulamalarını mümkün kılan endüstriyel bağlantı teknolojilerinin MWC25 Las Vegas etkinliğinde de ele alınacağını duyurulmuştur.⁵⁸

⁵⁸ 20.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.gsma.com/newsroom/press-release/mwc25-shanghai-closes-showcasing-tech-innovation-in-robotics-ai-and-5g-a-from-china-and-asia-to-an-international-audience-mwc25-shanghai-closes-showcasing-tech-innovation-in-robotics-ai-and/> adresinden ulaşılabilir.

ITU

Uluslararası Telekomünikasyon Birliği ITU (International Telecommunication Union), Birleşmiş Milletler çatısı altında bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda uzmanlaşmış bir uluslararası örgüttür. 1865'te kurulan ve ülkemizin de kurucularından olduğu Birlik haberleşme ağlarında uluslararası bağlanabilirliği kolaylaştırmak için küresel radyo spektrumu düzenlemeleri, uydu yörüngelerinin tahsisi ve teknolojik standartların belirlenmesi için çalışmalar yapmaktadır. Birlik 1947 tarihinde Birleşmiş Milletler'e bağlı olarak faaliyet gösteren, devletlerarası hukuk tüzel kişiliğini haiz bir uzmanlık kuruluşu haline gelmiştir.

Dünya Telekomünikasyon ve Bilgi Toplumu Günü

Uluslararası Telekomünikasyon Birliği ITU ve Dünya Karşılaştırma İttifakı (WBA) tarafından hazırlanan "Greening Digital Companies 2025" raporuna göre, teknoloji sektörünün karbon emisyonu yapay zeka ve veri altyapısındaki hızlı gelişmelerle son yıllarda artmaya devam etmiştir. Rapora göre, tam verilerin mevcut olduğu en son yıl olan 2023 itibarıyla 200 önde gelen dijital şirketin sera gazı (GHG) emisyonları, enerji kullanımı ve iklim taahhütleri izlenmektedir. Yıllık olarak hazırlanan rapor, dijital şirketlerin büyüyen çevresel ayak izlerini ele alırken, aynı zamanda bu konudaki ilerlemelere de yer vermektedir. Rapora göre Dünya çapında daha fazla şirket emisyon hedefi belirlerken, yenilenebilir enerji kaynağı kullanımını artırarak ve bilim temelli çerçevelerle uyumlu hale getirmiştir. Raporun detaylarına bakıldığında,

- Dijital şirketlerin dünyada tüketilen tüm elektriğin %2,1'ini kullandığı (581 TWh),
- Raporda yer alan şirketler arasındaki 10 şirketin ise bu miktarın yarısını tükettiği,
- Rapora katkı veren şirketlerin karbon emisyonları toplamının geçen yıla göre %1,4 artarak 297 million tCO₂ seviyesine eriştiği,
- Hızla gelişen yapay zeka teknolojilerinin veri merkezlerinin enerji tüketimini artırdığı ve tüketimin toplamda 415 TWh'e ulaştığı ve bunun dünya toplam tüketiminin %1,5'i olduğu,
- Veri merkezlerinin enerji tüketiminin 2030'a kadar iki katına ulaşmasının beklendiği,

- Yenilenebilir enerji kullanımında telekom işletmecilerinin diğer şirket türlerine göre geride kaldığı,
- Microsoft gibi bazı şirketlerin veri merkezlerinin ihtiyacı için nükleer enerji tesislerinden yararlanmak için anlaşma imzaladıkları belirtilmektedir.⁵⁹

⁵⁹ 05.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.itu.int/en/mediacentre/Pages/PR-2025-06-05-greening-digital-companies-report.aspx> adresinden ulaşılabilir.

UPU

Dünya Posta Birliği UPU (Universal Postal Union), aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 22 ülke tarafından 1874 yılında kurulmuştur. UPU, 1948 yılından itibaren Birleşmiş Milletler'in bir uzmanlık örgütü olarak faaliyet göstermektedir. Dünya Posta Birliğinin görevleri; posta gönderilerinin birbiriyle bağlantılı şebekelerden oluşan tek bir posta alanı dâhilinde serbestçe dolaşımını, posta alanında standartların belirlenmesi ve teknolojinin teşvik edilmesi, üyeleri arasında uluslararası iş birliğini ve tüketici ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamaktır. Merkezi İsviçre'nin Bern şehrinde bulunmaktadır.

1. 28. Dünya Posta Kongresi Öncesinde Sektörel Dönüşüm ve İşbirliği Vizyonu

Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Eylül ayında Dubai'de düzenlenecek 28. Dünya Posta Kongresi'ne ev sahipliği yapmaya hazırlanırken, ülkenin posta sektöründe dijital dönüşüm, ticaret ve e-ticaret alanlarında küresel bir merkez olma hedefini güçlendirdiği belirtilmiştir. Kongre Organizasyon Komitesi Başkan Yardımcısı ve BAE'nin 7X kuruluşunu temsilen Abdulla Mohammed Alashram, Union Postale'ye verdiği röportajda ülkenin ileri teknolojiyle posta operasyonlarını dönüştürme vizyonunu ve UPU Kongresi'nin sağlayacağı iş birliği fırsatlarını açıklamıştır.

Alashram, BAE'nin "We the UAE 2031" vizyonu doğrultusunda bağlantı, ticaret ve inovasyon alanlarında küresel lider olma hedefini posta sektörüne de yansıttığını ifade etmiştir. Yapay zekâ, blokzincir ve otomasyon teknolojilerinin rota planlamadan belge süreçlerine kadar pek çok alanda verimlilik, güvenlik ve şeffaflık sağladığını belirtmiştir. Bu dönüşümün, tedarik zincirlerini güçlendirdiği, ticaret engellerini azalttığı ve yerel işletmelerin küresel pazara erişimini kolaylaştırdığı aktarılmıştır.

BAE'nin inovasyon odaklı düzenleyici yaklaşımı sayesinde posta sektöründe teknolojinin bir yıkıcı değil, destekleyici olarak konumlandırıldığı belirtilmiştir. Siber güvenlik, dijital kimlik doğrulama, uluslararası güvenlik standartları ve sürdürülebilirlik

konularında da kapsamlı adımlar atıldığı ve karbon nötr hedefleri doğrultusunda elektrikli araçlar, akıllı lojistik çözümler ve çevre dostu ambalaj malzemelerinin benimsenmiş olduğu açıklanmıştır.

Alashram, küresel ticaretin ve e-ticaretin şekillendirdiği yeni dönemde posta işletmecileri, lojistik sağlayıcılar ve e-ticaret platformları arasındaki işbirliklerinin önemine dikkat çekmiştir. UPU'nun da bu iş birliklerini kolaylaştıran bir platform olarak daha esnek ve kapsayıcı çerçeveler geliştirmesi gerektiğini vurgulamıştır. BAE'nin, Kongre boyunca inovasyon, sürdürülebilirlik, kamu-özel ortaklıkları ve dijital dönüşüm alanlarında güçlü katkılar sunmaya kararlı olduğu ifade edilmiştir.

Eylül ayında düzenlenecek 28. Dünya Posta Kongresi'nin, küresel posta sektörünün dayanıklılığını ve bağlantılılığını güçlendirmek için önemli bir fırsat sunduğu belirtilmiş, BAE'nin bu etkinliği işbirliği, yenilikçi stratejiler ve uzun vadeli çözümler için dünya çapında bir standart haline getirme taahhüdünde bulunduğu aktarılmıştır. Alashram, hazırlıkların büyük bir özen ve kararlılıkla yürütüldüğünü ve tüm katılımcıların Emirlik misafirperverliğiyle karşılanacağını ifade etmiştir.⁶⁰

2. UPU İnovasyon Yarışması Sektörünün Dijital ve Sürdürülebilir Geleceği için Çözümler

UPU İnovasyon yarışması'nda posta sektörünün dijital ve sürdürülebilir geleceği için çözümler geliştirilmiştir. Dünya Posta Birliği'nin (UPU) üçüncü İnovasyon Yarışması, 21–23 Mayıs tarihleri arasında Güney Kıbrıs'ın Limasol kentinde gerçekleştirilmiş ve dünyanın dört bir yanından yenilikçiler, karar vericiler ve posta uzmanları bir araya getirilmiştir. 33. Posta ve Teslimat Ekonomisi Konferansı ile eş zamanlı düzenlenen etkinlikte, posta hizmetlerinin dijital ve sürdürülebilir geleceğe uyum sağlamasına yönelik fikirler geliştirilmiştir. Katılımcılar, veri entegrasyonu ve yapay zekâ temelli üç ana tema üzerinde çalışmışlardır. Bunlar, dijital kimlik, döngüsel ekonomi lojistiği ve evrensel hizmet yükümlülüğünün (USO) geleceğidir.

⁶⁰ 20.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.upu.int/en/news/2025/june/from-the-emirates-to-the-world-the-uae-shares-its-vision-for-a-digital-and-sustainable-postal-future> adresinden ulaşılabilmektedir.

Katılımcılar, “hiper-işbirliğinin gücünü açığa çıkarmak” teması etrafında, gerçek senaryolara dayalı pratik çözümler geliştirmek üzere yoğun bir çalışma yürütmüşlerdir. Avrupa Üniversitesi Enstitüsü Dijital Toplum Merkezi, La Poste Groupe ve Amazon Web Services’in desteğiyle posta verilerine, teknik mentorluklara ve küresel içgörülere erişim sağlanmıştır. Farklı ülkelerden davet edilen 14 bursiyer de katkılarıyla çalışmalara değer katmışlardır.

Evrensel hizmet yükümlülüğünü güncelleme çalışmasında, yapay zekâ ve tahmine dayalı analitik kullanarak, değişen taleplere uyum sağlayan, veri odaklı bir USO çerçevesi önerilmiştir. Çalışmanın, bu politikanın dijital çağda geçerliliğini koruması için güncellenmesi gerektiğini ortaya koyduğu belirtilmiştir.

Döngüsel ekonomi lojistiği konusunda, posta ağlarının elektronik atıkların toplanması, yeniden kullanımı ve geri dönüşümüne nasıl destek verebileceği ele alınmıştır. Katılımcılar, ürün ve malzeme verilerini üreticiler ve düzenleyicilerle paylaşan dijital platformlarla desteklenen, çok boyutlu bir çözüm geliştirmişlerdir.

Dijital kimlik alanında ise, posta ağlarının güvenilirliğinden yararlanarak dijital cüzdan ve kimlik doğrulama hizmetleri sunabilecekleri bir yapı üzerinde çalışılmıştır. UPU Danışma Komitesi üyesi e-Boks’tan Helena Cimber, posta işletmecilerinin günlük işlemlerinde kimlik doğrulamaları yaptığını ve bunun dijital, güvenli ve mahremiyeti koruyan bir biçimde geliştirilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Etkinlikte ayrıca UPU’nun geliştirmekte olduğu Birleşik Veri Platformu’nun (UDP) mimarisi de tartışılmıştır. UDP’nin, gelişmiş analitik ve yapay zekâ teknolojileriyle posta operasyonlarını dönüştürecek bir bilgi platformu olması hedeflenmiştir.

Üçüncü İnovasyon Yarışması’nın, posta hizmetlerinin dönüşümünün mümkün ve gerekli olduğunu gösterdiği belirtilmiştir. UPU’nun, geliştirilen bu üç çözümü UDP’ye entegre ederek somut, yüksek etkili yeniliklere dönüştürmek üzere çalışmalarını sürdüreceği ifade edilmiştir. Doğru araçlar, yetenek ve ortak kararlılıkla posta ağının,

giderek daha bağlantılı bir dünyada kamu altyapısının temel taşlarından biri olmaya devam edeceği vurgulanmıştır.⁶¹

3. Posti'nin, OCR ve Otomasyon Yatırımları

Dijitalleşmenin hız kazanmasıyla birlikte, hemen her posta işletmecisi hizmetlerine yönelik talepte önemli bir dönüşümle karşı karşıya kalmıştır. Mektup hacimleri hızla düşerken, e-ticaretin yükselişiyle birlikte koli hacimleri artış göstermiştir. Bu durum, posta işletmecileri için hem azalan mektup hacimlerine rağmen kârlılığı koruma hem de artan koli trafiğini verimli şekilde yönetme açısından çift yönlü bir zorluk doğurmuştur. Bu çerçevede Finlandiya'nın ulusal posta işletmecisi Posti, teslimat hizmetlerini güvenilir ve verimli tutmak için UPU Danışma Komitesi üyesi Escher Group ile iş birliği yaparak optik karakter tanıma (OCR) ve otomasyon süreçlerini geliştirmiştir.

Escher'in yapay zekâ destekli OCR teknolojisi sayesinde Posti, mektup ve kolilerin okunması ve ayrıştırılmasını otomatikleştirmiştir. El yazısıyla yazılmış adres ve paket notları dahi artık dijital olarak okunabilir hale getirilmiştir. Bulanık eşleşme adres arama motoru, düşük kaliteli veya eksik alıcı bilgilerine sahip gönderilerde dahi otomatik sıralamayı iyileştirmiş ve manuel müdahale ihtiyacını azaltmıştır. Otomatik olarak işlenemeyen gönderileri için ise, zamanla derin öğrenme yoluyla gelişen video kodlama sistemi devreye alınmıştır. Ayrıştırma verimliliği, teslimat rotalarına göre yüzde 90'dan fazlasının otomatik sıralanması sayesinde daha da artırılmış ve yerel dağıtım birimlerinde yapılan manuel işleme ihtiyacı ortadan kaldırılmıştır. Tüm bu teknolojiler Posti'nin mevcut altyapısına entegre edilerek kesintisiz ve hızlı bir geçiş sağlanmıştır.

Posti'de OCR teknolojisinin uygulanmasının operasyonel verimlilik ve kârlılık üzerinde önemli etkileri olduğu belirtilmiştir. Mektup işlemlerinin otomatikleştirilmesi, manuel veri girişi ve ayrıştırma ihtiyacını azaltarak daha hızlı işlem süreleri ve daha yüksek doğruluk sağlamıştır. Hataların ve yanlış yönlendirmelerin azalmasıyla maliyet tasarrufu elde edilmiştir. Çözüm, Posti'ye fiziksel altyapısı üzerinde daha fazla kontrol

⁶¹ 30.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.upu.int/fr/newsletter/inventer-les-solutions-postales-de-demain-temps-forts-des-defis-de-linnovation-de-lupu-de-2025> adresinden ulaşılabilmektedir.

imkânı sunarak mevcut alanları yeniden değerlendirme ve iş gücünü daha etkin planlama fırsatı yaratmıştır. Ayrıca Escher'in çözümünün ölçeklenebilirliği sayesinde, iş yükü taleplerindeki değişimlere altyapı veya kadroda değişiklik gerektirmeden yanıt verilebildiği ifade edilmiştir.

Bu teknolojik gelişmeler sayesinde Posti, düşen mektup hacimlerinin ve artan koli trafiğinin ekonomik ve lojistik zorluklarına etkin şekilde yanıt vermiştir. Aynı zamanda otomasyonla sağlanan daha doğru ve gerçek zamanlı teslimat verileri sayesinde müşterilere daha fazla şeffaflık sunulmuştur.⁶²

⁶² 27.06.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.upu.int/en/news/2025/june/posti-and-escher-group-partnership> adresinden ulaşılabilir.